

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

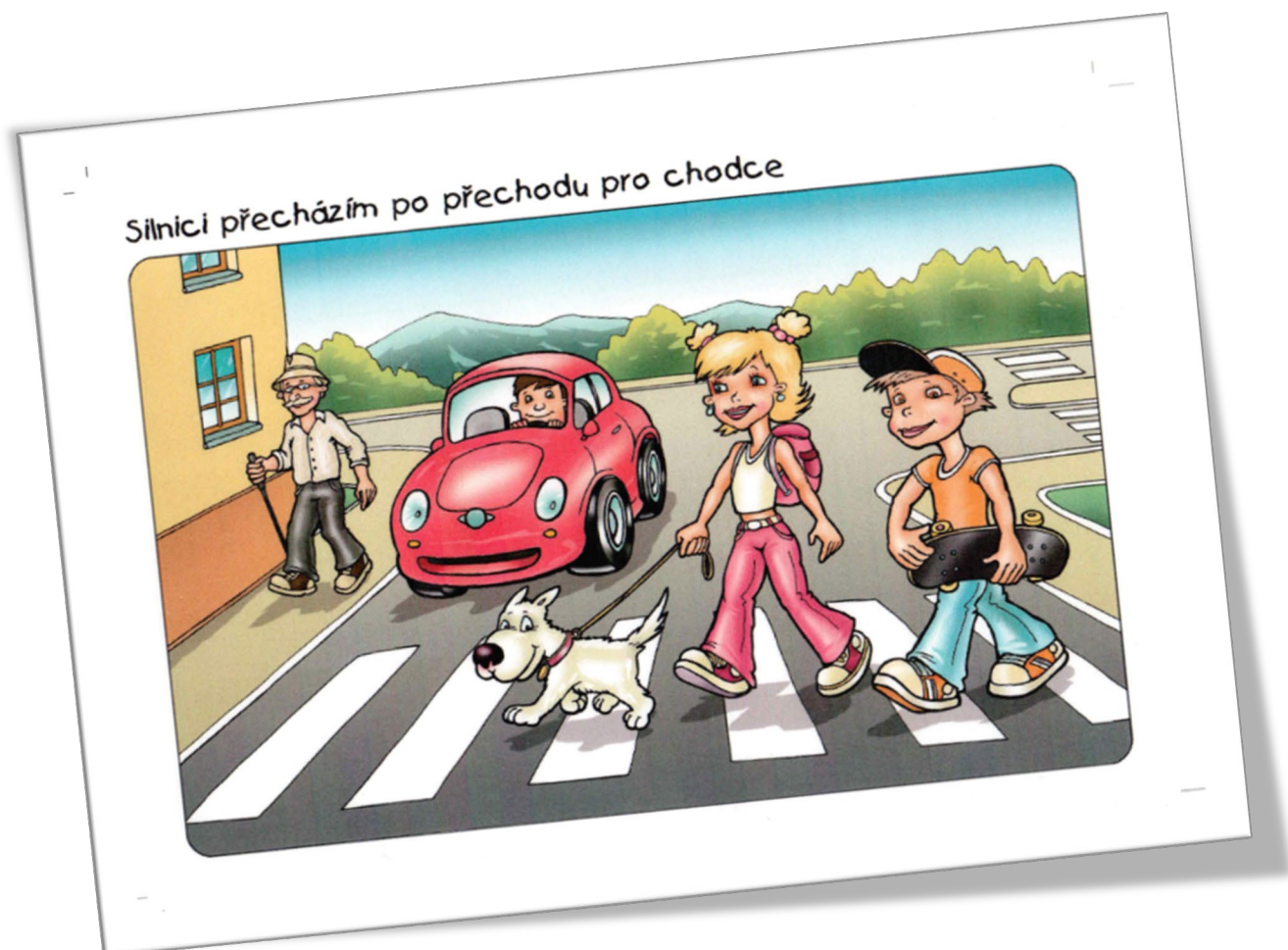
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav speciálněpedagogických studií

(Sborník her k diplomové práci)

DOPRAVNÍ VÝCHOVA PRO DĚTI SE
SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

1. PRAVIDLO: „CHODCI/ PŘECHOD PRO CHODCE“

Téma: ZÁKLADNÍ PRAVIDLA DOPRAVNÍ VÝCHOVY

„1. PRAVIDLO: CHODCI/ PŘECHOD PRO CHODCE“

- Inspirace ze zkušeností z praxe
- **Téma:** Základní pravidla dopravní výchovy (1. PRAVIDLO: CHODCI/ PŘECHOD PRO CHODCE)
- **Cíl:** upevnění znalosti pravidel chování na chodníku, při přechodu přes přechod pro chodce, znalost dopravní značky signalizující přechod pro chodce, seznámení se s barvami světelné signalizace a její význam (červená = stát, oranžová = připravit se, zelená = jít)
- **Počet hráčů:** 1-24 hráčů
- **Pomůcky:**
 - Obrázky k rozhovoru (před vstupem do silnice se dobře rozhlédnu, silnici přecházíme po přechodu pro chodce, přecházíme vždy jen na zelenou, desatero pro chodce),
 - dopravní značky (přechod pro chodce, zákaz vstupu chodců),
 - bílé papíry (4-6 pásů jako přechod pro chodce),
 - lano,
 - volant (z kartonu),
 - pracovní listy (viz příloha).
- **Motivace: UKÁZKA OBRÁZKŮ S POUČENÍM** – Ukážeme dětem obrázek (*před vstupem do silnice se rozhlédneme*) a zeptáme se: „*Děti, co vidíte na obrázku?*“ Děti budou odpovídat, co vidí na obrázku. A následně se jich zeptáme: „*Děti, viděly jste někdy takový přechod pro chodce a kde?*“ Vysvětlíme dětem, že přechod slouží k tomu, abychom mohli bezpečně chodit přes cestu a nic se nám nestalo. „*Na obrázku můžete vidět maminku s dcerou, které stojí na přechodu pro chodce. Pan řidič v autě zastavil a nechal je přejít přes přechod. Poté, co maminka s dcerou přejdou, auto se zase rozjede a jede dále.*“ Někdy můžeme vidět přechod pro chodce pouze značenou dopravní značkou „přechod pro chodce“ nebo pomocí signalizace značené dopravní značkou pro světelnou signalizaci (červený panák, zelený panák). Ukážeme dětem obrázek, na němž jsou 2 chlapci, kteří čekají na přechodu. Jakmile bude svítit na semaforu zelená, mohou přejít přes cestu. „*Děti, jaká barva svítí na semaforu? Na*

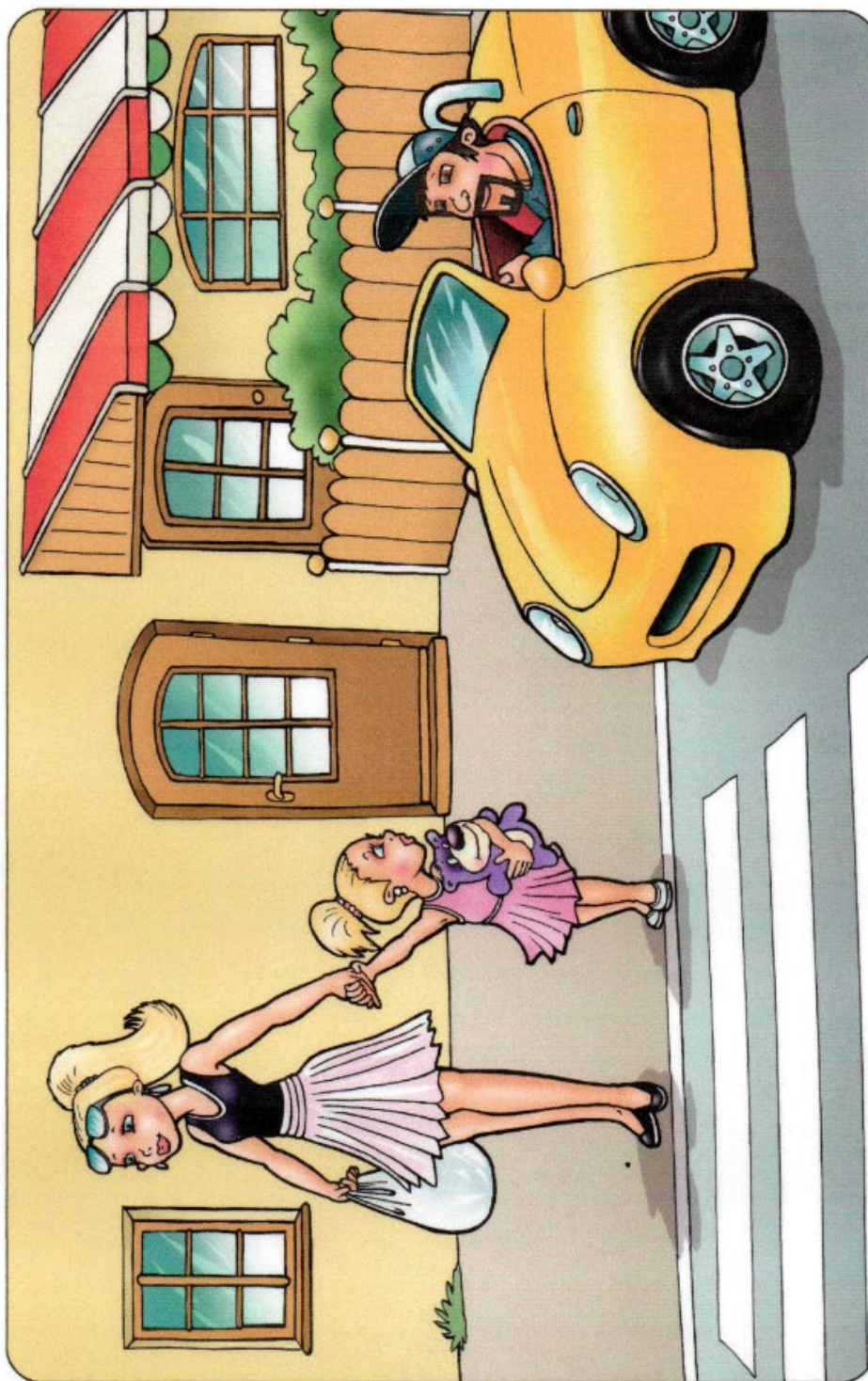
kterou barvu děti přecházíme, když svítí semafor? Všimli jste si, že červený panák stojí a zelený chodí? “ Můžeme si to vyzkoušet. Všechny děti se postaví, když řekneme slovo „červená“ děti budou stát v pozoru a ani se nehnou. Když uslyší slovo „zelená“, budou chodit na místě. Touto činností si děti upevní tuto znalost. S dětmi si společně řekneme, co by se stalo, kdyby se tato pravidla nedodržela. „Děti, co kdyby se ta maminka s dcerou nepodívaly, jestli jede nějaké auto? Ano, mohlo by do nich auto narazit a musela by přijet sanitka a odvezla by je do nemocnice.“ To samé by se mohlo stát i chlapcům, kteří by přešli přes cestu, kdyby svítila na světelné signalizaci (tzn. na semaforu) červená barva. Proto se musíme vždy, než přejdeme přes cestu, rozhlédnout, zda něco nejede a potom můžeme v klidu přejít přes cestu.

- **Popis hry: „Hra: NA CHODCE A AUTA“** – Na koberec rozložíme bílé papíry znázorňující přechod pro chodce (viz nákres příloha). Pomocí lana upřesníme šířku cesty (mezi lany je položený přechod pro chodce). Z jedné strany přechodu postavíme dopravní značku (přechod pro chodce), abychom představili situaci, která může nastat venku v dopravě. Poté s dětmi uděláme dvojice, jako když chodíme venku na procházce. Půjdeme po jedné straně chodníku až k přechodu. Zde se zastavíme a třikrát se rozhlédneme (vlevo, vpravo, vlevo). Pokud nejede žádný dopravní prostředek, můžeme přejít na druhou stranu. Jakmile bude první dvojice dětí na druhé straně přechodu, děti zastaví a počkají na všechny děti a následně společně tuto činnost zopakují.
- **Obměna hry:** Dvě děti dostanou volant z papíru, díky němu se z nich stávají řidiči automobilu. Budou jezdit po silnici tam a zpět, když uvidí stát děti u přechodu, tak zastaví, pustí chodce a následně se mohou zase rozjet. Takto se mohou všechny děti vystřídat v roli řidiče a chodců.
- **Pracovní činnost:**
 - Pracovní list – „**Kdo přechází silnici správně?**“ - Každé dítě dostane daný pracovní list. Vysvětlíme dětem, co mají za úkol - vybarvit stopy zelenou pastelkou (kdo správně přechází přes cestu), vybarvit stopy červenou pastelkou (kdo špatně přechází přes cestu).
 - Pracovní list – „**Víš, jak se přechází přes přechod pro chodce?**“ - Mladší děti dostanou pracovní list (4 obrázky). Starší děti dostanou pracovní list (6 obrázků). Nejprve si obrázek vystříhnou. Jejich úkolem je poskládat obrázek podle časové posloupnosti, jak se postupuje při přechodu přes cestu (přes

přechod pro chodce). Následně si vezmou barevný papír, na který budou lepidlem lepit obrázky, které si poskládaly podle časové posloupnosti.

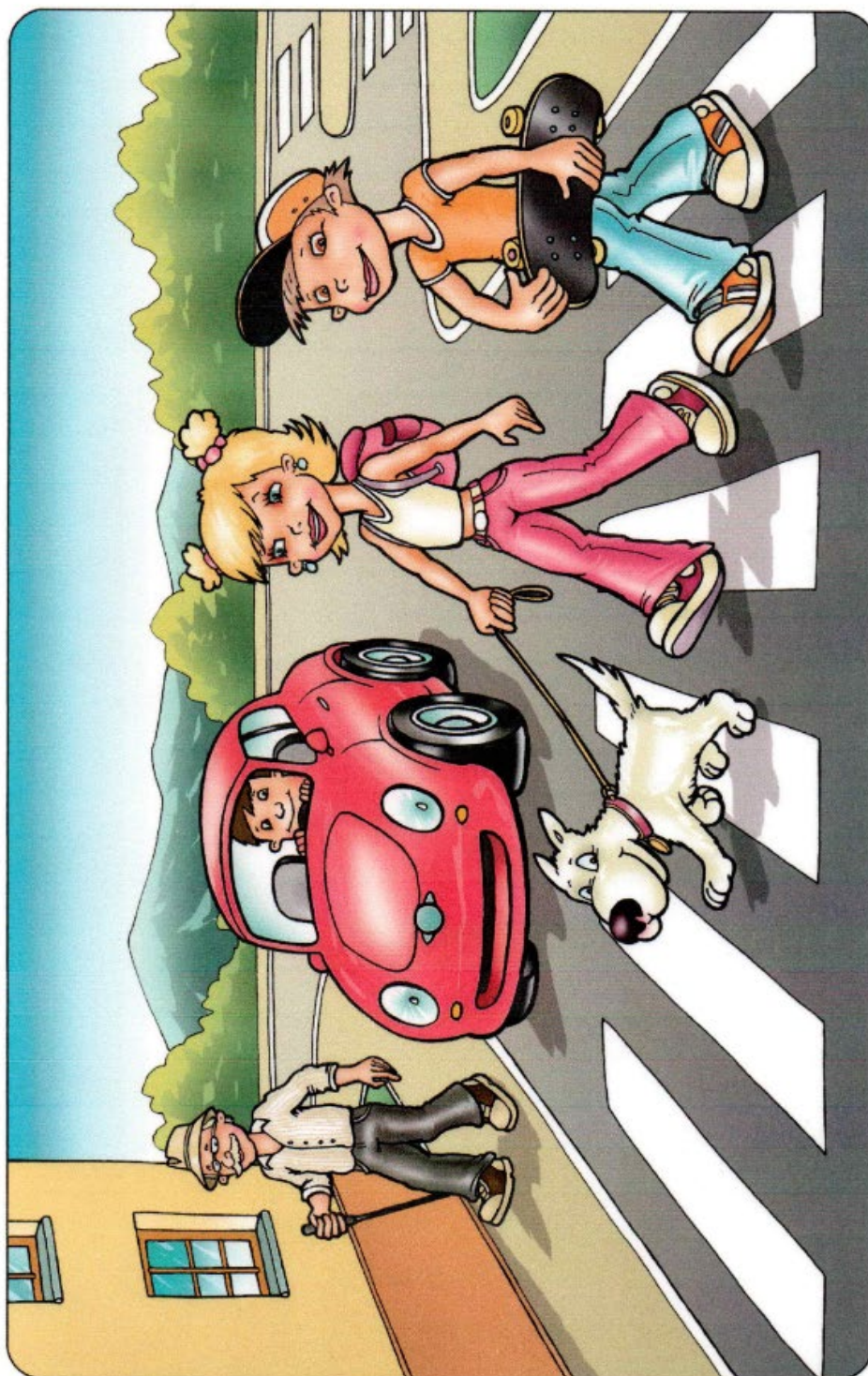
- **Pomůcky:** pracovní listy (Kdo přechází silnici správně/ Víš, jak se přechází přes přechod pro chodce), pastelky (červená, zelená), nůžky, barevný papír, lepidlo

Před vstupem do silnice se dobře rozhlédnu

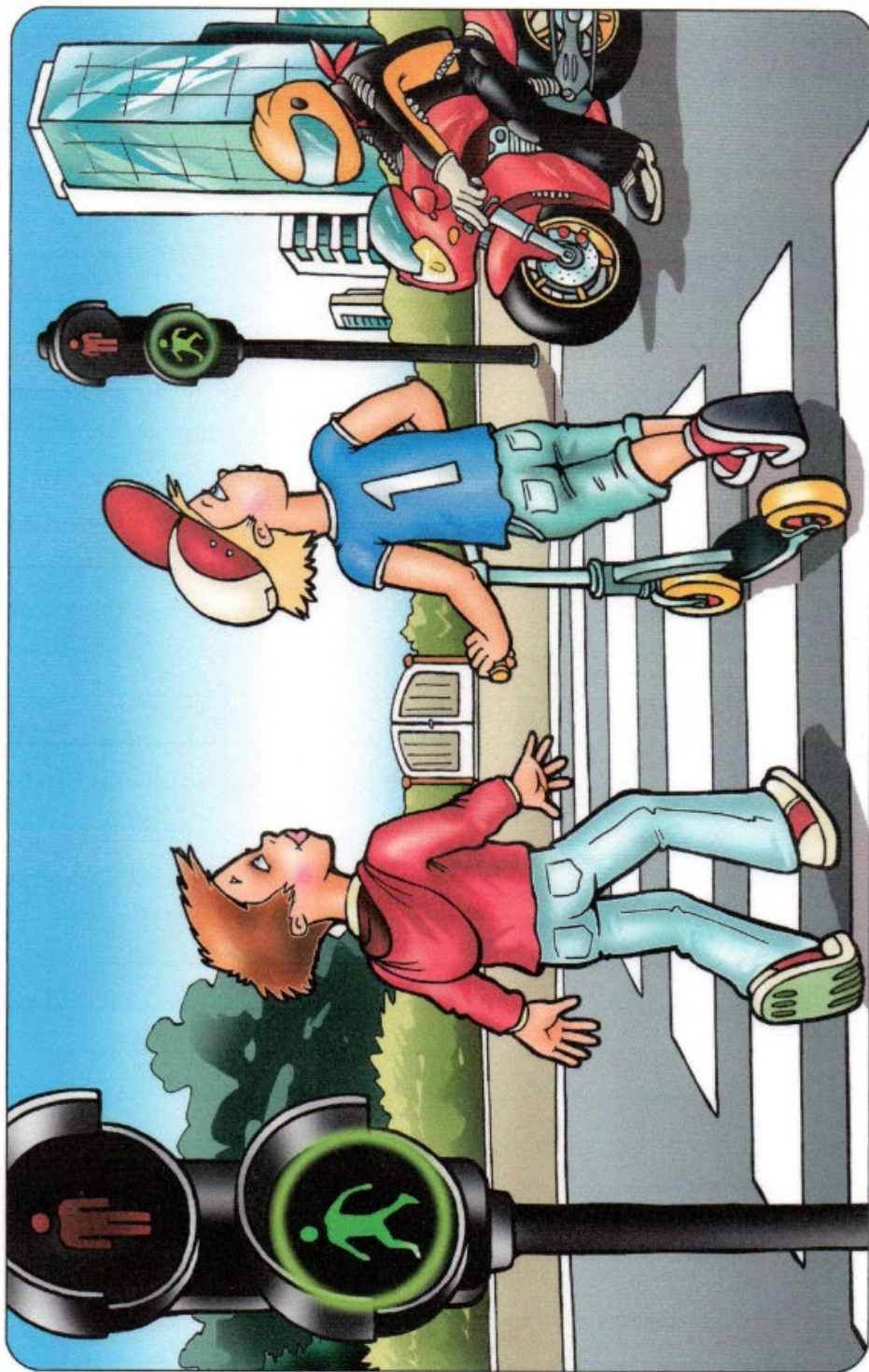
Obrázek 1 Před vstupem do silnice se dobře rozhlédnu

Silnici přecházím po přechodu pro chodce

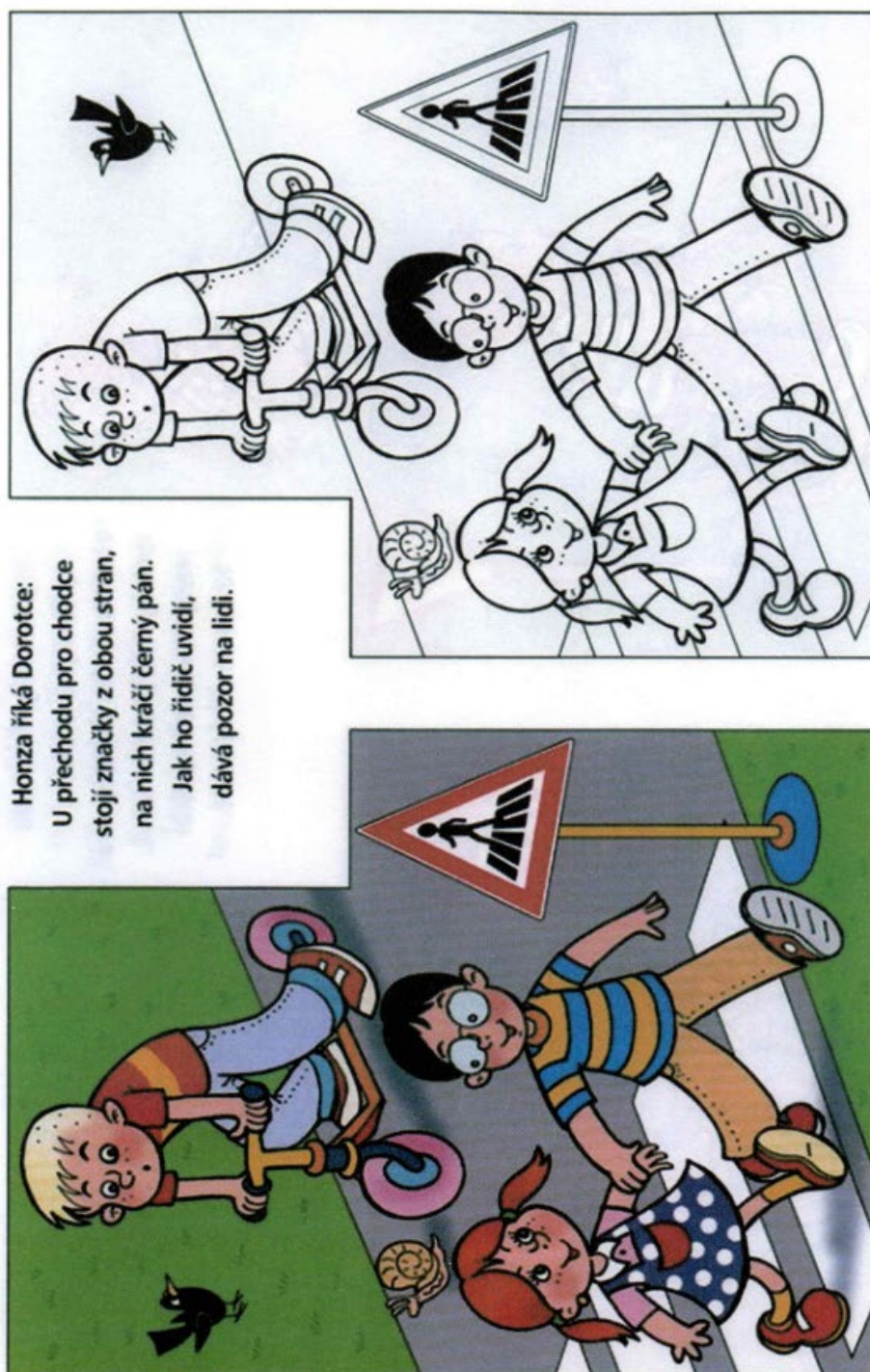

Obrázek 2 Silnici přecházím po přechodu pro chodce

Přecházím vždy jen na zelenou

Obrázek 3 Přecházím vždy jen na zelenou

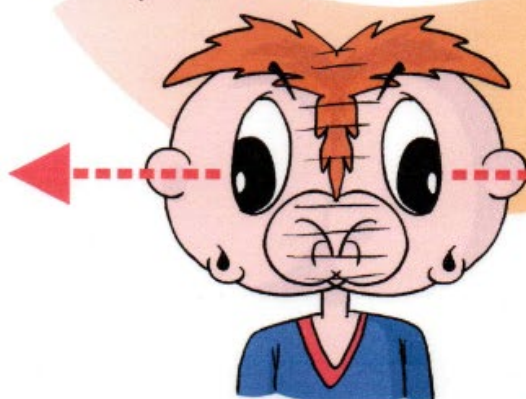
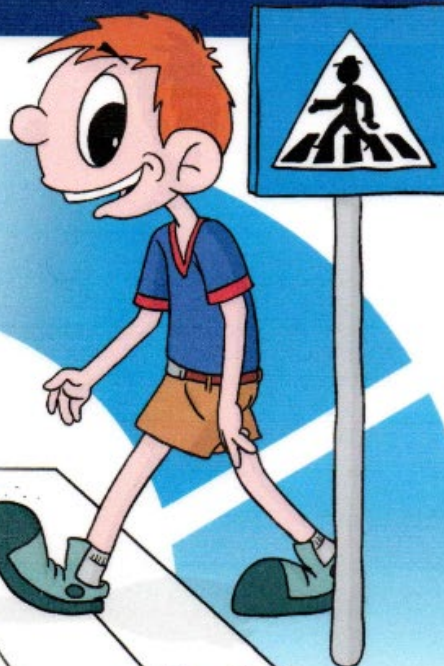

Honza říká Dorotce:
U přechodu pro chodce
stojí značky z obou stran,
na nich kráčí černý pán.
Jak ho řidič uvidí,
dává pozor na lidi.

Obrázek 4 Básnička - Přechod pro chodce

DESATERO CHODCE

- Po chodníku chod' vždy po pravé straně, pokud musíš jít po silnici, chod' vždy po levé straně a co nejvíce u kraje.
- Silnici přecházej v místech k tomu určených a označených.
- Pokud musíš přejít silnici mimo přechod, přecházej kolmo, co nejrychleji a tam, kde máš dobrý rozhled.
- Než začneš silnici přecházet, vždy se pořádně rozhlédni – nejlépe 3x, zaposlouchej se a poté rychle přejdi.
- Bezpečně přecházej a rozhlédni se i na vyznačeném přechodu, dobré je navázat oční kontakt s řidičem, pokud se k přechodu blíží auto.
- Na silnici ani v její blízkosti si nikdy nehraj!
- Chodec musí být dobře viděn, proto nos barevné oblečení s reflexními prvky.
- Chodec je součástí silničního provozu stejně jako řidič; i pro něj tedy platí pravidla silničního provozu.
- Chodec je i ten, kdo jede na kolečkových bruslích..
- Chodec musí být ohleduplný k ostatním účastníkům silničního provozu.

Více rad a informací
naleznete na:

záchraný kruh[®]
www.zachrannykruh.cz

Obrázek 5 Desatero chodce

PŘECHOD
PRO
CHODCE

Obrázek 6 Dopravní značka - Přejchod pro chodce

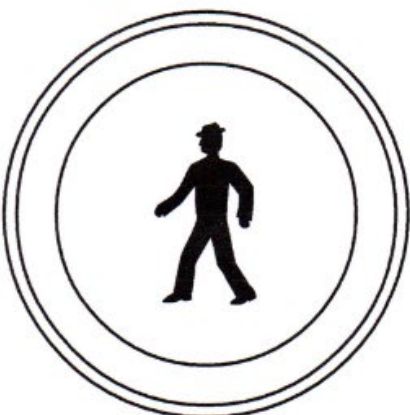
SVĚTELNÉ
SIGNÁLY

Obrázek 7 Dopravní značka - Světelné signály

Zapamatuj si, co tahle značka znamená. Na toho, kdo se podle značky nechová, se policista zlobí.

Přechod pro chodce

Zákaz vstupu chodců

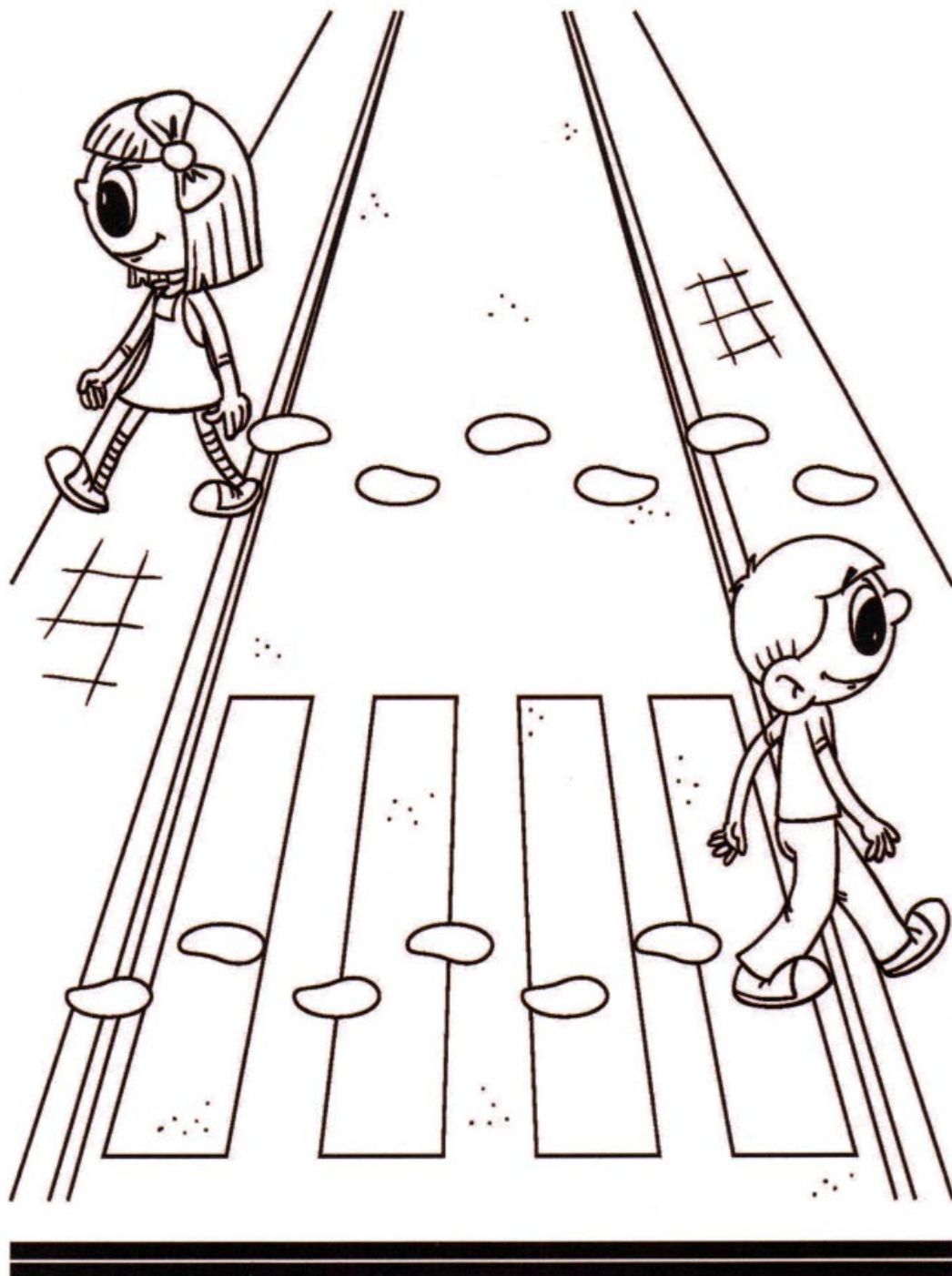
M Pracovní list 7

Víš, kdo přechází správně?

Víš, kdo přechází špatně?

Pokus se to vysvětlit. Stopy toho, kdo přechází správně, vybarvi zeleně.

Stopy toho, kdo přechází špatně, vybarvi červeně.

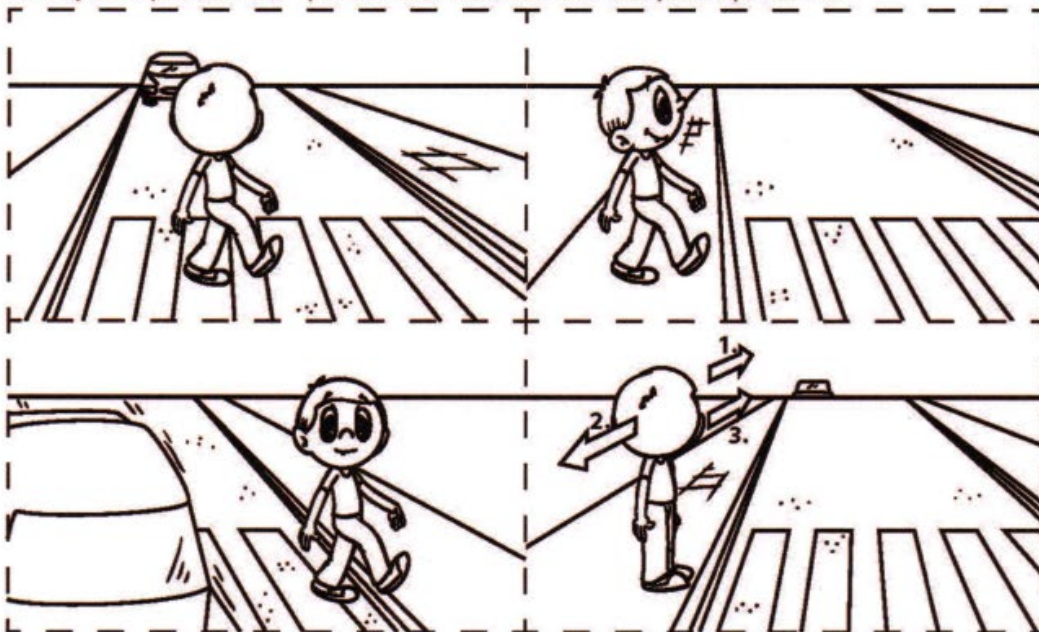
Obrázek 9 Pracovní list - Kdo přechází silnici správně?

S Pracovní list 9

Seřaď obrázky tak, jak jdou správně za sebou.

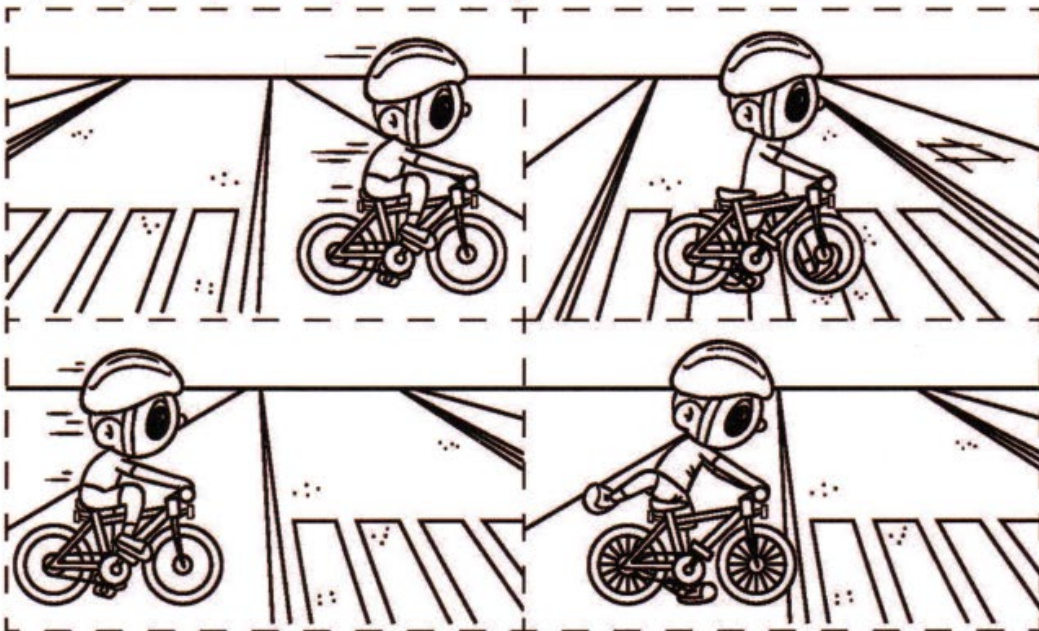
Umíš přecházet správně tak, jako to umí děti?

Zahraj si na přecházení – předved', co uděláš, než vstoupíš na přechod.

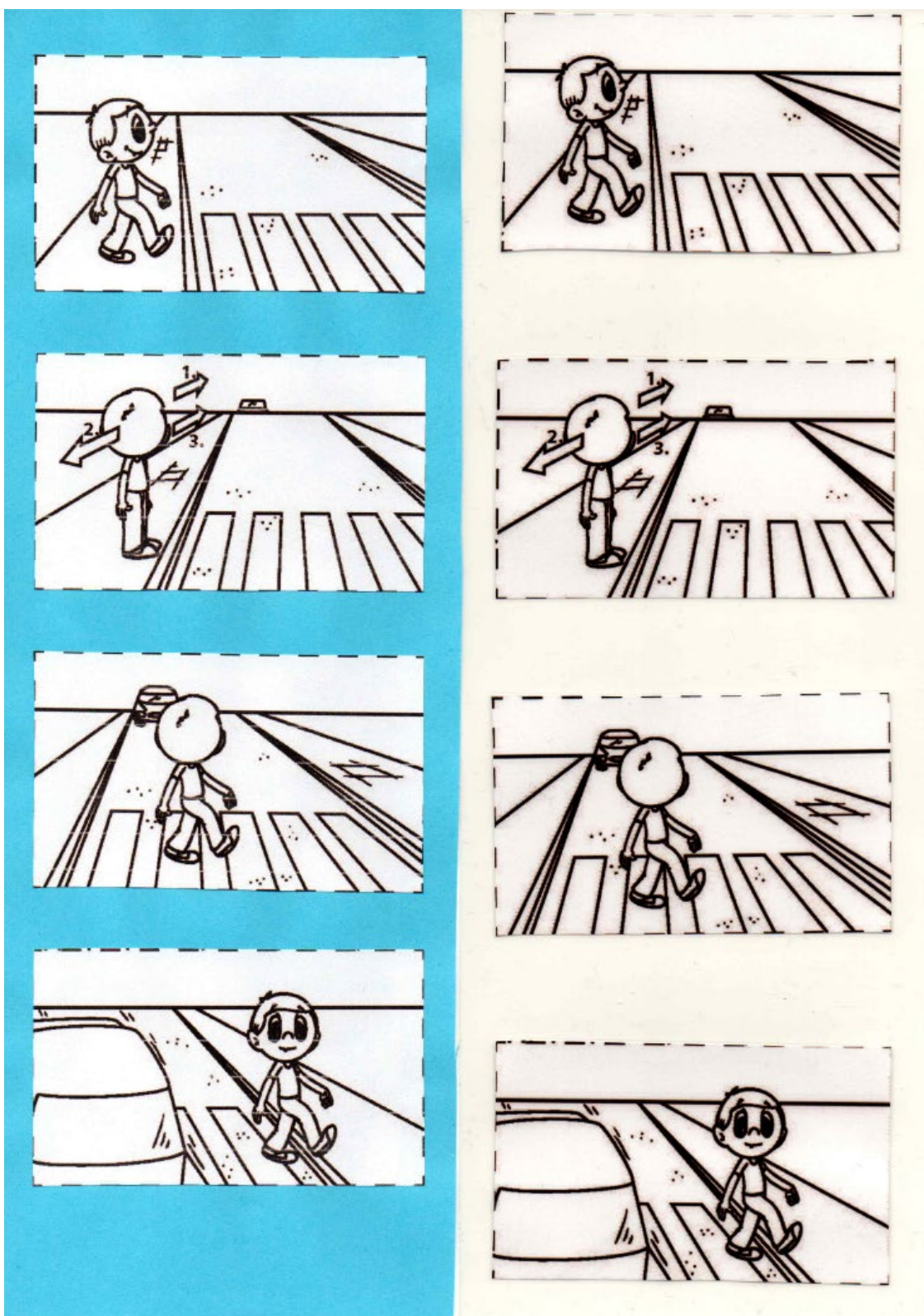

Seřaď obrázky tak, jak jdou za sebou.

Zapamatuj si! Na přechodu pro chodce vždy sesedni z kola a kolo ved'vedle sebe!

Obrázek 10 Pracovní list - Víš, jak se přechází před přechod pro chodce?

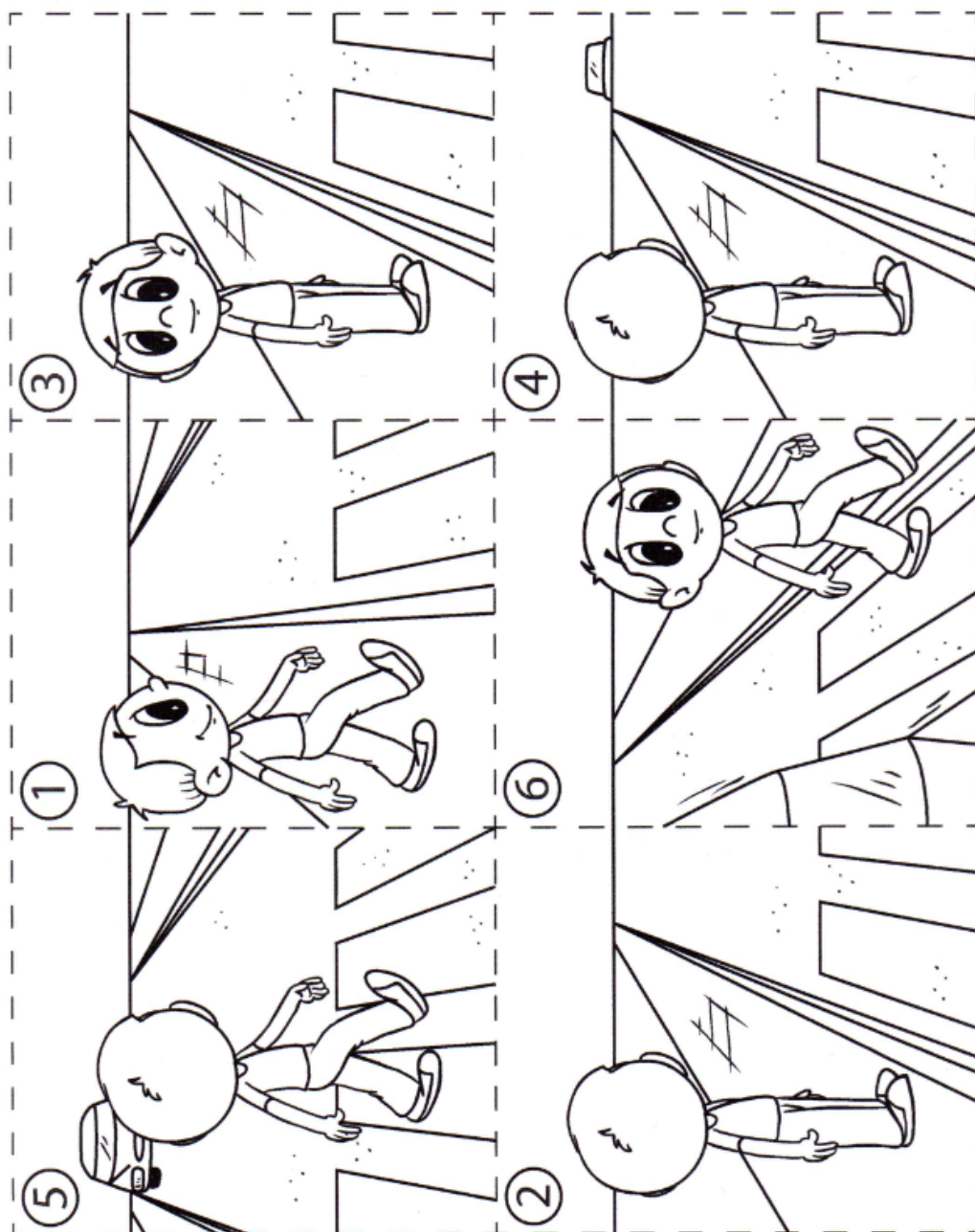
Ukázka pracovního listu

M Pracovní list 8

Seřaď obrázky tak, jak jdou správně za sebou.

Umíš přecházet správně tak, jako to umí chlapec na obrázcích?

Zahraj si na přecházení - předveď, co uděláš, než vstoupíš na přechod.

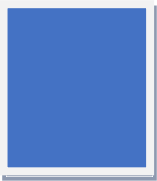

Obrázek 11 Pracovní list - Víš, jak se přechází přes přechod pro chodce?

LANO

DOPRAVNÍ ZNAČKA
(Přechod pro chodce)

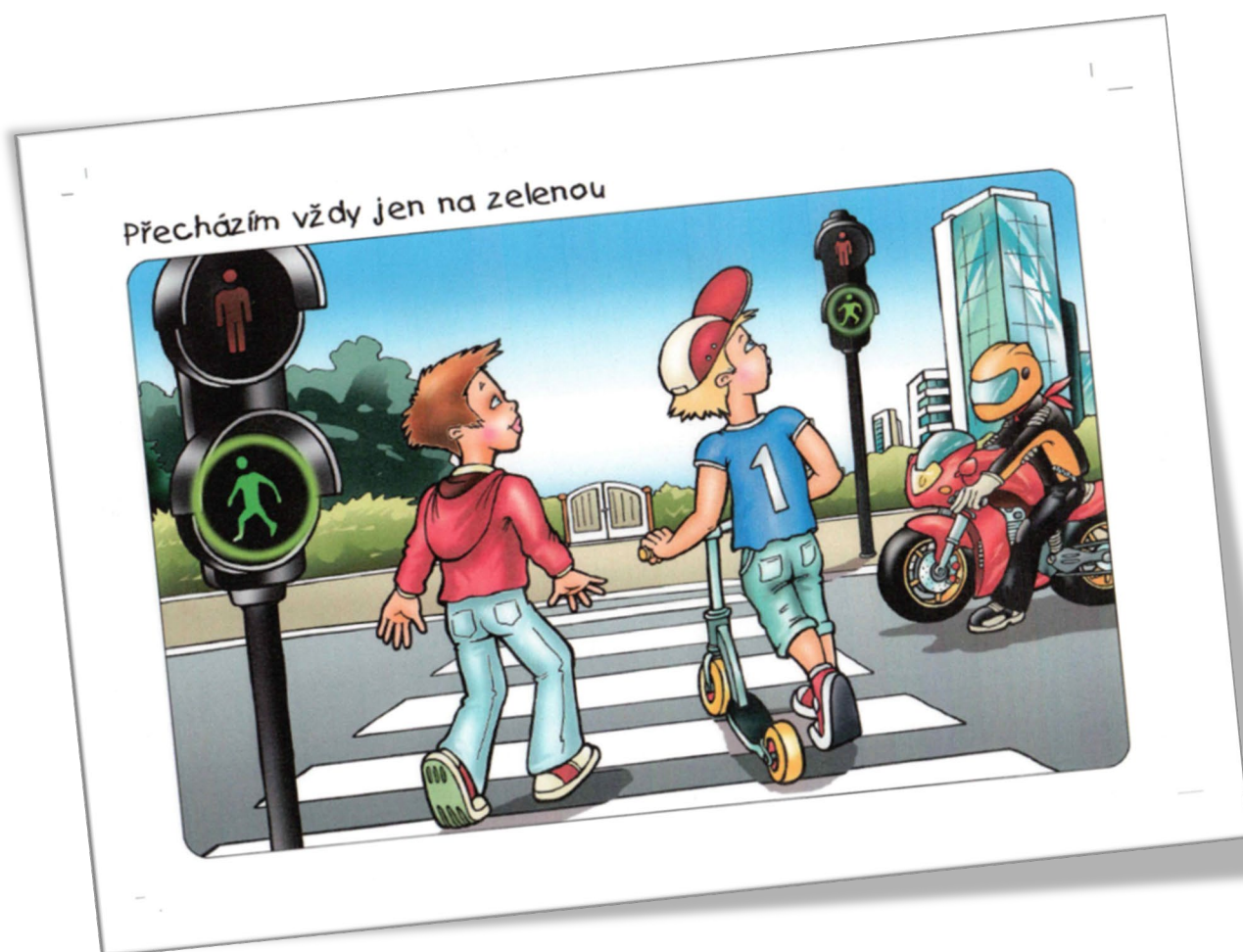
BÍLÝ PAPÍR

SMĚR
CHŮZE

2. PRAVIDLO: „SVĚTELNÉ SIGNÁLY PRO CHODCE“

Téma: ZÁKLADNÍ PRAVIDLA DOPRAVNÍ VÝCHOVY

„2. PRAVIDLO: SVĚTELNÉ SIGNÁLY PRO CHODCE“

- Inspirace ze zkušeností z praxe
- **Téma:** Základní pravidla dopravní výchovy (2. PRAVIDLO: SVĚTELNÉ SIGNÁLY PRO CHODCE)
- **Cíl:** upevnění znalosti pravidel chování na přechodu pro chodce se světelnými signály, znalost dopravní značky signalizující přechod pro chodce a světelného signálu, znalost barev semaforu (tj. světelného signálu) a jejich význam (červená = stát, zelená = jít)
- **Počet hráčů:** 1-24 hráčů
- **Pomůcky:**
 - situační obrázky (přecházím vždy jen na zelenou, obrázek přechod pro chodce se světelnou signalizací – červená/ zelená, světelná signalizace pro auta – 3 barvy),
 - básnička semafor,
 - dopravní značka přechodu pro chodce a světelné signalizace,
 - semafor z kartónu, papírové volanty/ ringo kroužky
 - pracovní listy (Světelná signalizace pro chodce, Světelná signalizace omalovánka)
- **Motivace: UKÁZKA OBRÁZKŮ S POUČENÍM** – Ukážeme dětem obrázek (přecházíme vždy jen na zelenou) a zeptáme se: „*Děti, co vidíte na obrázku?*“ Děti budou odpovídat, co vidí na obrázku. Následně se jich zeptáme: „*Děti, viděli jste někdy takový semafor a kde?*“ Vysvětlíme dětem, že světelná signalizace (tj. semafor) slouží k tomu, abychom mohli bezpečně chodit přes cestu a nic se nám nestalo. „*Na obrázku můžete vidět 2 chlapce, kteří přechází po přechodu chodce. Pan motorkář zastavil a nechal je přejít přes přechod, protože jim svítila na světelné signalizaci zelené světlo s panáčkem, který chodí. Jakmile přejdou cestu, rozsvítí se červené světlo na semaforu a pan motorkář může pokračovat v jízdě.*“ Někdy můžeme vidět přechod pro chodce pouze značenou dopravní značkou „přechod pro chodce“ nebo pomocí světelné signalizace (červený panák, zelený panák). Ukážeme dětem obrázky. Na první obrázku je světelná signalizace, která svítí zelenou barvou a děti přecházejí přes přechod. Na druhém obrázku je světelná signalizace, která svítí červenou barvou. Děti

stojí na chodníku a nepřecházejí přes přechod. „*Děti, co vidíte na obrázku?*“ Ukážeme dětem prvně jeden obrázek a pak druhý. „*Jaký je rozdíl mezi těmito dvěma obrázky?*“ Odpověď má být barva semaforu a zda děti přechází nebo nepřechází přes cestu. Jakmile bude svítit na semaforu zelená, mohou přejít přes cestu. „*Děti, jaká barva svítí na semaforu? Na kterou barvu děti přecházíme, když svítí semafor? Všimli jste si, že červený panák stojí a zelený chodí?*“ Můžeme si to vyzkoušet. Všechny děti se postaví, když řekneme slovo „červená“ děti budou stát v pozoru a ani se nehnou. Když uslyší slovo „zelená“, budou chodit na místě. Touto činností si děti upevní tuto znalost. S dětmi si společně řekneme, co by se stalo, kdyby se tato pravidla nedodržela. „*Děti, co kdyby se chlapci nepodívaly, jestli svítí semafor zelenou barvou? Mohl by do nich narazit pan motorkář. Musela by přijet sanitka a odvezla by je do nemocnice.*“ Proto se musíme vždy, než přejdeme přes cestu, rozhlédnout, zda něco nejde a potom můžeme v klidu přejít přes cestu. Rozhlédnout se musíme, i když přecházíme přes přechod se světelnou signalizací. Abychom se ujistili, že auta zastavila nebo vůbec žádná nejedou.

- **Popis hry: „Hra: NA AUTA“** – Na motivaci ke hře řekneme dětem říkanku (Semafor pro chodce). Ukážeme dětem vyrobený semafor z papíru. Vysvětlíme si společně s dětmi, co každá barva na semaforu znamená (červená = stát, nesmím přejít cestu, oranžová = připravit se, zelená = jít, mohu přejít přes cestu). Rozdíl mezi světelnou signalizací pro chodce a auta je takový, že světelná signalizace pro chodcem má pouze dvě barvy (červenou a zelenou). Světelná signalizace pro auta má tři barvy (červenou, oranžovou, zelenou). Každé dítě dostane volant z kartonu/ ringo kroužek nebo si vezme odrážedlo, které mají v MŠ. Budou jezdit v kruhu, když řekneme slovo „červená“, děti se zastaví a musí stát. Když se řekne slovo „oranžová“, děti stojí a jsou připraveny se zase rozjet a pokračovat v jízdě. Jakmile uslyší slovo „zelená“, děti se mohou rozjet a pokračovat v jízdě.
- **Obměna hry:** Děti, které měly volant z papíru/ ringo kroužek, dostanou odrážedlo. Děti, kterým měly odrážedlo, dostanou volant z papíru.
- **Pracovní činnost:**
 - Pracovní list - „**Světelná signalizace pro chodce**“ Každé dítě dostane omalovánku (kolečka jako na semaforu), kterou vybarví červenou, zelenou a černou pastelkou podle předlohy. Následně si kolečka vystříhnou. Nalepí špejli na zadní stranu kolečka tak, aby nahoře bylo červené kolečko a dole zelené kolečko. Na konec špejle dají kousek plastelíny, aby mohl semafor stát.

- Pracovní list – „**Světelná signalizace omalovánka**“ Děti vykreslí omalovánku pastelkami (černá, červená, zelená), podle předlohy světelné signalizace.
- **Pomůcky:** pracovní list (semafor pro chodce/ semafor omalovánka), pastelky (červená, zelená, černá), nůžky, izolepa, špejle, plastelína.

ZELENÁ

Obrázek 12 Semafor - Zelená

ČERVENÁ

Obrázek 13 Semafor - Červená

Obrázek 14 Semafor - stát, připravit se, jít

ŘÍKANKA: **SEMAFOR PRO CHODCE**

*Co máš dělat na červenou,
když se kolem auta ženou?
Na chodníku klidně stát,
do silnice nevbíhat.*

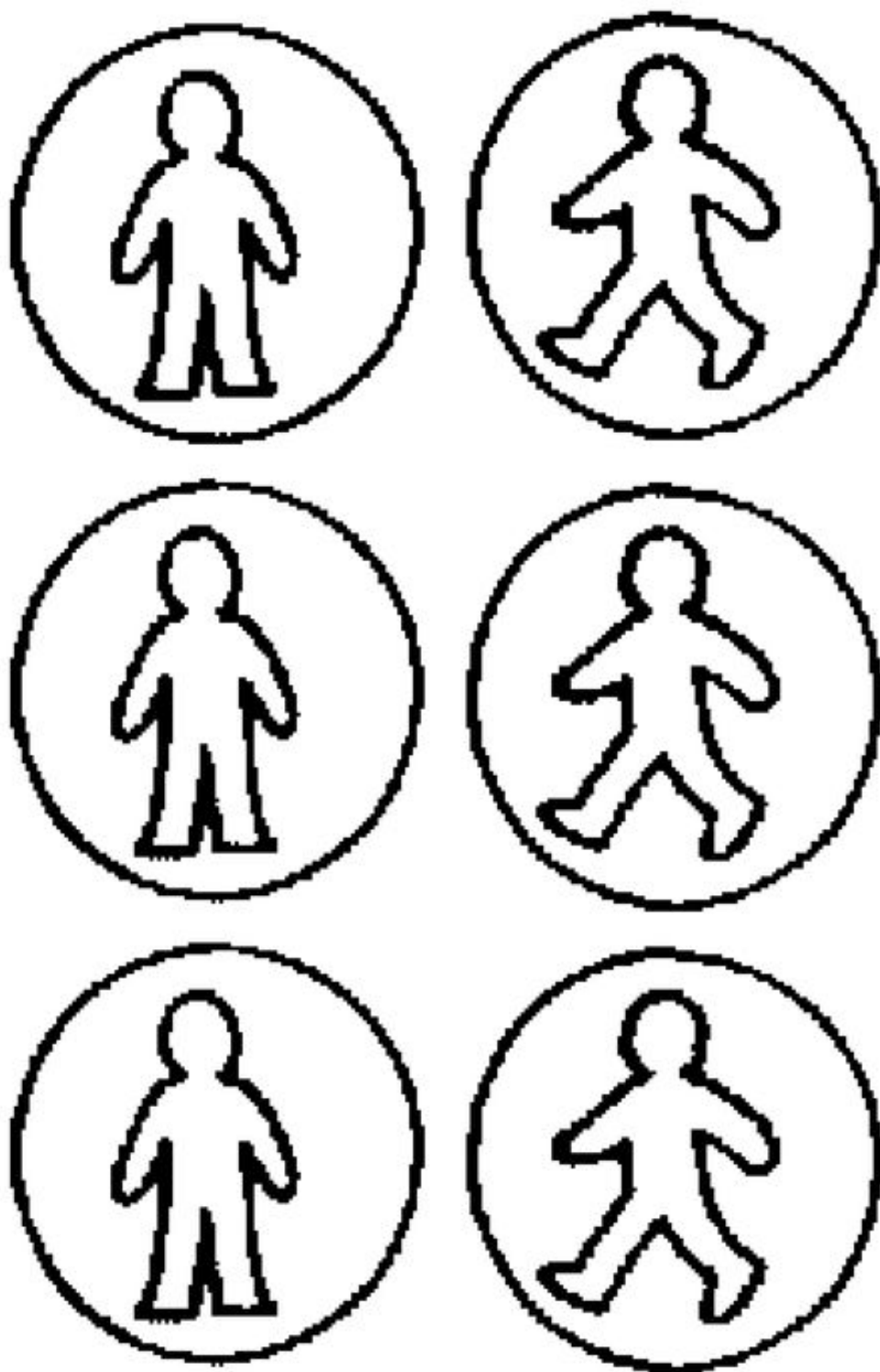
*A když svítí zelená,
co to děti znamená?
Malí jako velicí
mohou přejít silnici.*

bystředěti
www.bystredeti.cz

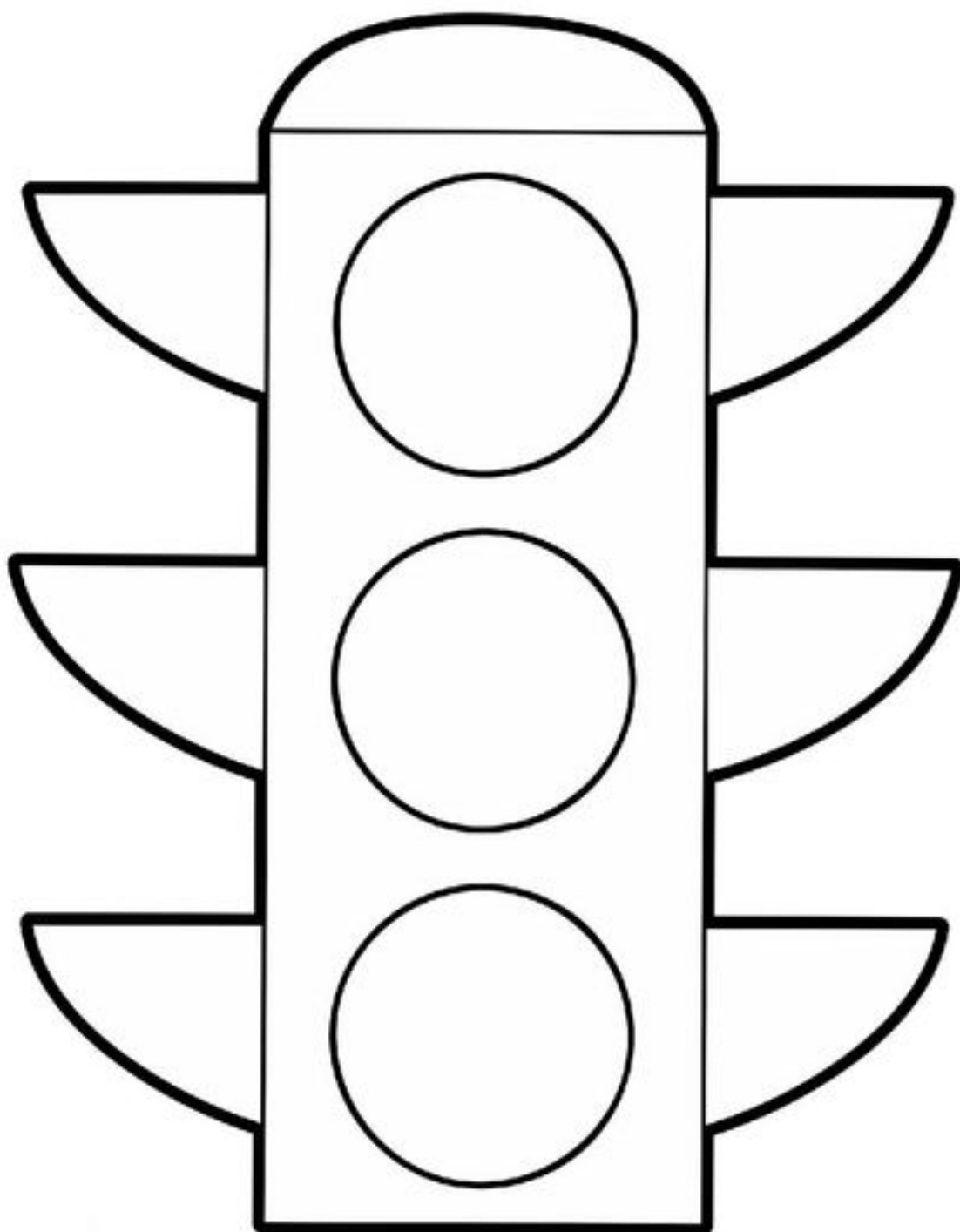
www.facebook.com/bystredeti.cz
www.facebook.com/groups/bystredeti

Obrázek 15 Říkanke - Semafory pro chodce

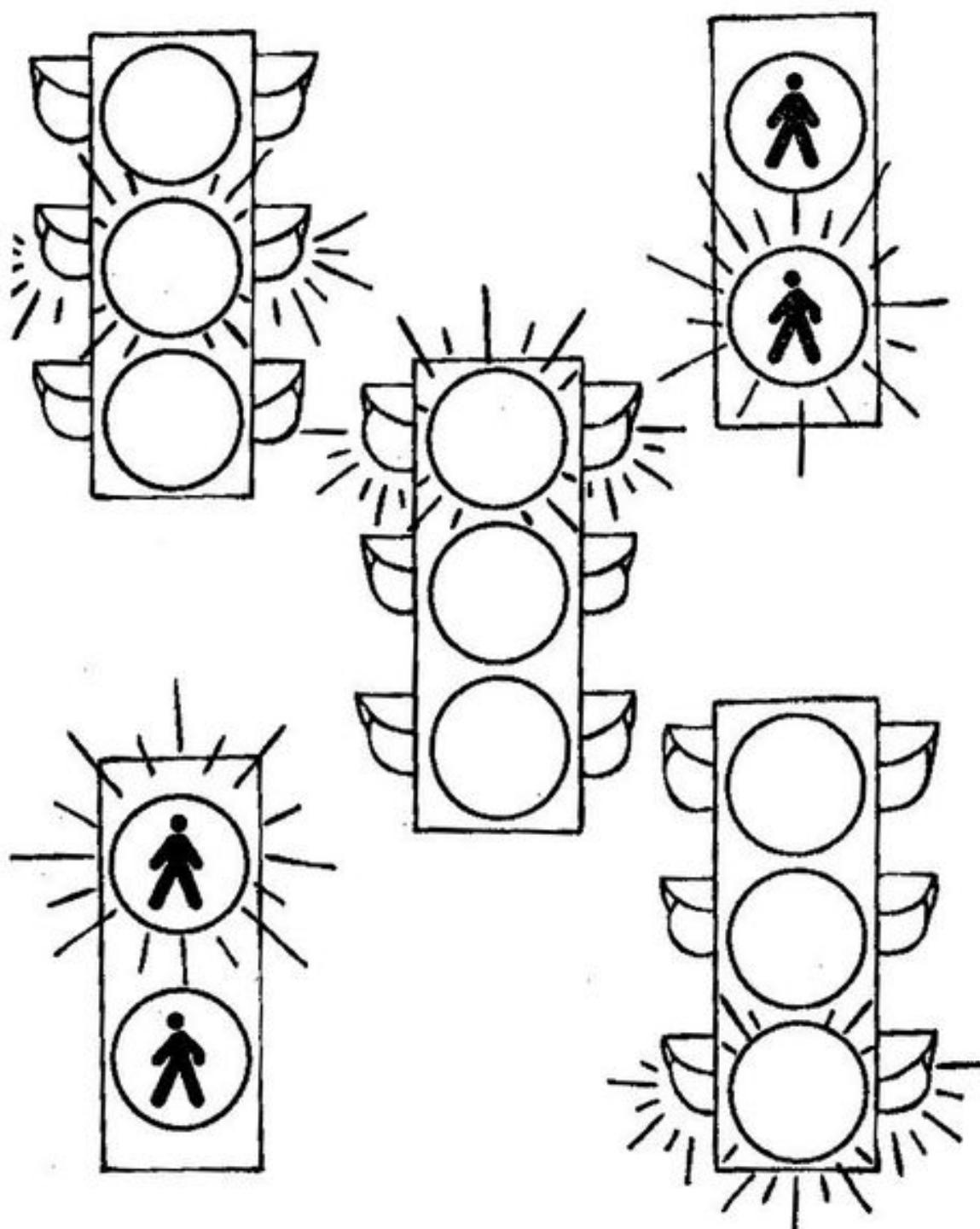

Obrázek 16 Pracovní list - Semafor na špejli

SEMAFOR

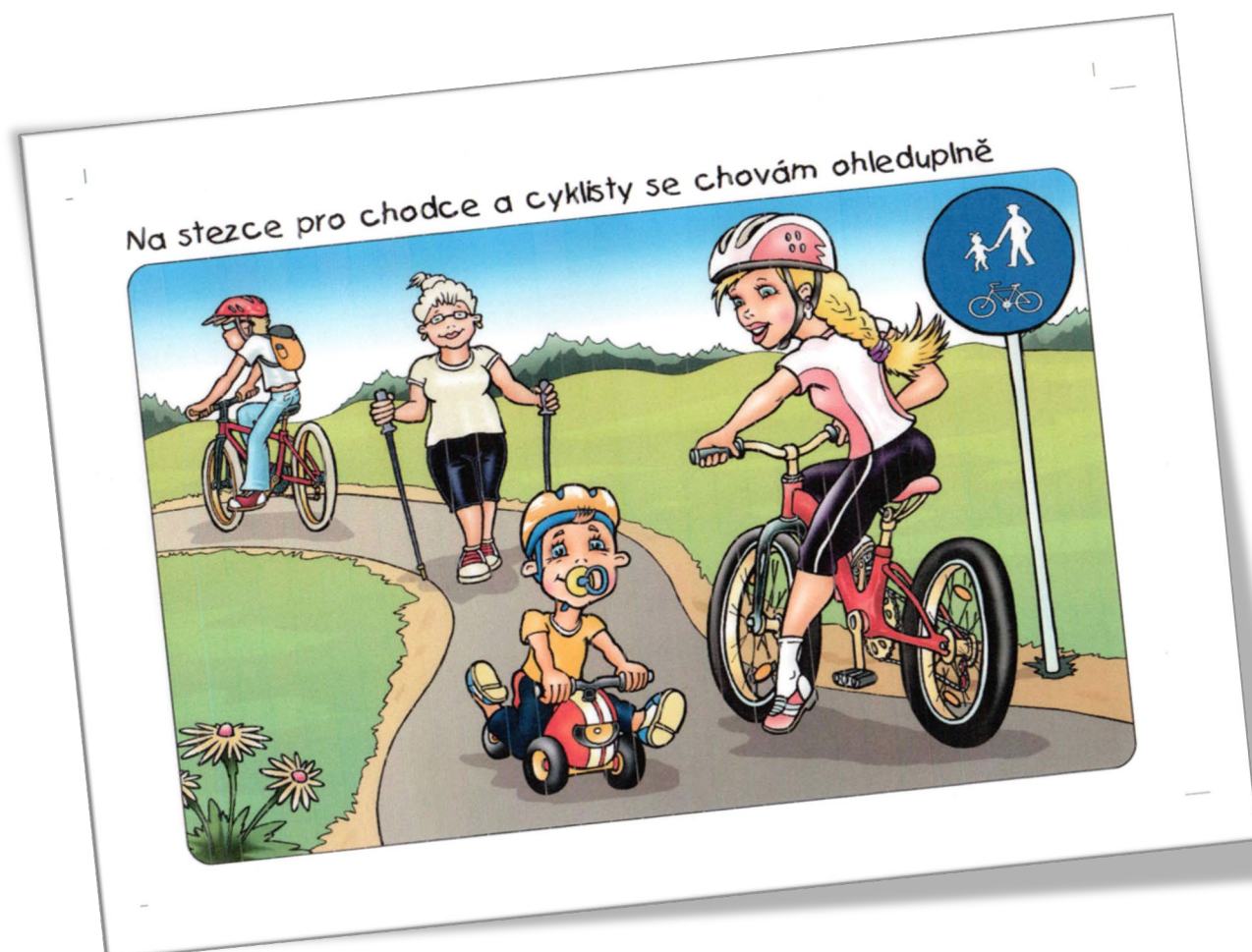

Obrázek 17 Semafor omalovánka (pro mladší děti)

Idi na semaforech, který světelný signál svítí a správně ho vybarvi.

3. PRAVIDLO: „CYKLISTI“

Téma: ZÁKLADNÍ PRAVIDLA DOPRAVNÍ VÝCHOVY

„3. PRAVIDLO: CYKLISTI“

- Inspirace ze zkušeností z praxe

- **Téma:** Základní pravidla dopravní výchovy (3. PRAVIDLO: CYKLISTI)
- **Cíl:** upevnění znalosti pravidel chování stezce pro chodce/ cyklisty, při přechodu s kolem přes přechod pro chodce, znalost dopravní značky signalizující stezka pro chodce a cyklisty
- **Počet hráčů:** 1-24 hráčů
- **Pomůcky:**
- Obrázky k rozhovoru (na kole jezdíme vždy jen s přilbou, na stezce pro chodce a cyklisty se chovám ohleduplně, jízda na kole, kolo, přechod cyklisty přes přechod pro chodce),
- dopravní značky (stezka pro chodce/ stezka pro cyklisty/ stezka pro chodce a cyklisty)
- pracovní listy, nůžky, lepidlo, barevný papír.
- **Motivace: UKÁZKA OBRÁZKŮ S POUČENÍM** – Ukážeme dětem obrázek (na kole jezdíme vždy jen s přilbou, kolo) a zeptáme se: *„Děti, co vidíte na obrázku? Kdo může jezdit na kole? Máte doma kolo? A co se musí mít na hlavě, když jezdíme na kole?“* Vysvětlíme dětem, že přilba slouží k tomu, abychom mohli bezpečně jezdit na kole a nic se nám nestalo. Kdyby došlo k pádu, tak nám může přilba zachránit život. Také je velmi důležité mít na kole zvonek, díky kterému můžeme chodci nebo druhému cyklistovi dát najevo, že jedeme za ním. *„Na obrázku můžete vidět stezku pro chodce a cyklisty. To znamená, že na této stezce mohou jezdit lidé na kole, na kolečkových bruslích, koloběžce nebo se mohou vydat na procházku. Důležité je, abychom všichni na této stezce dávali pozor na ostatní. Aby nedošlo k nějaké nehodě. Například by se mohlo stát, že cyklista by mohl narazit do malého dítěte, které nedává na stezce pozor.“* Ukážeme dětem nejprve dopravní značku, tj. stezka pro chodce a cyklisty. *„Na obrázku jsme viděli tuto značku, která říká, že na stezce mohou být jak cyklisti, tak i chodci, ale existují ještě dvě dopravní značky, které určují pouze stezku pro chodce.“* Ukážeme obrázek dopravní značky, tj. stezka pro chodce. *„Druhá dopravní značka určuje, že na stezce mohou být pouze cyklisti.“* Ukážeme obrázek dopravní značky, tj. stezka pro cyklisty. Také na kole platí určitá pravidla, která si

řekneme. Ukážeme obrázek (jízda na kole). „*Maminka, tatínek nebo jiná dospělá osoba by měla před každou jízdou na kole zkontrolovat: světla, odrazky, blatníky, řetěz, zvonek, stav pneumatik a hlavně funkčnost brzd. Co musíte mít vždy na hlavě, když chcete jet na kole? (přilbu) Jaké oblečení je vhodné na kolo? Je lepší sportovní oblečené nebo nějaké společenské jako jsou sváteční šaty, košile apod.?*“ Děti budou odpovídat. „*Víte, jak takový cyklista přechází přes přechod pro chodce?*“ Jakmile děti odpoví, ukážeme dětem obrázek (přechod cyklisty přes přechod pro chodce). Můžeme si to vyzkoušet. „*Děti, stoupněte si. Zkusíme si, jak takový cyklista slézá z kola, když musí přejít přes cestu. Ruce dáme k úrovni hrudníku, jako bychom drželi řídítka. Zvedáme nohy jako bychom šlapaly na šlapátkách na kole. Vidíme přechod. Zastavíme se (přestaneme šlapat). Zlezeme z kola (přehodíme nohu jako kdybychom slezli z opravdového kola). Ruce dáme na jednu stranu (vedeme kolo vedle sebe). Rozhlédneme se přes přechod, zda nejede žádné auto. Jakmile budeme na druhé straně silnice, můžeme nasednout na kolo a pokračovat v jízdě.*“

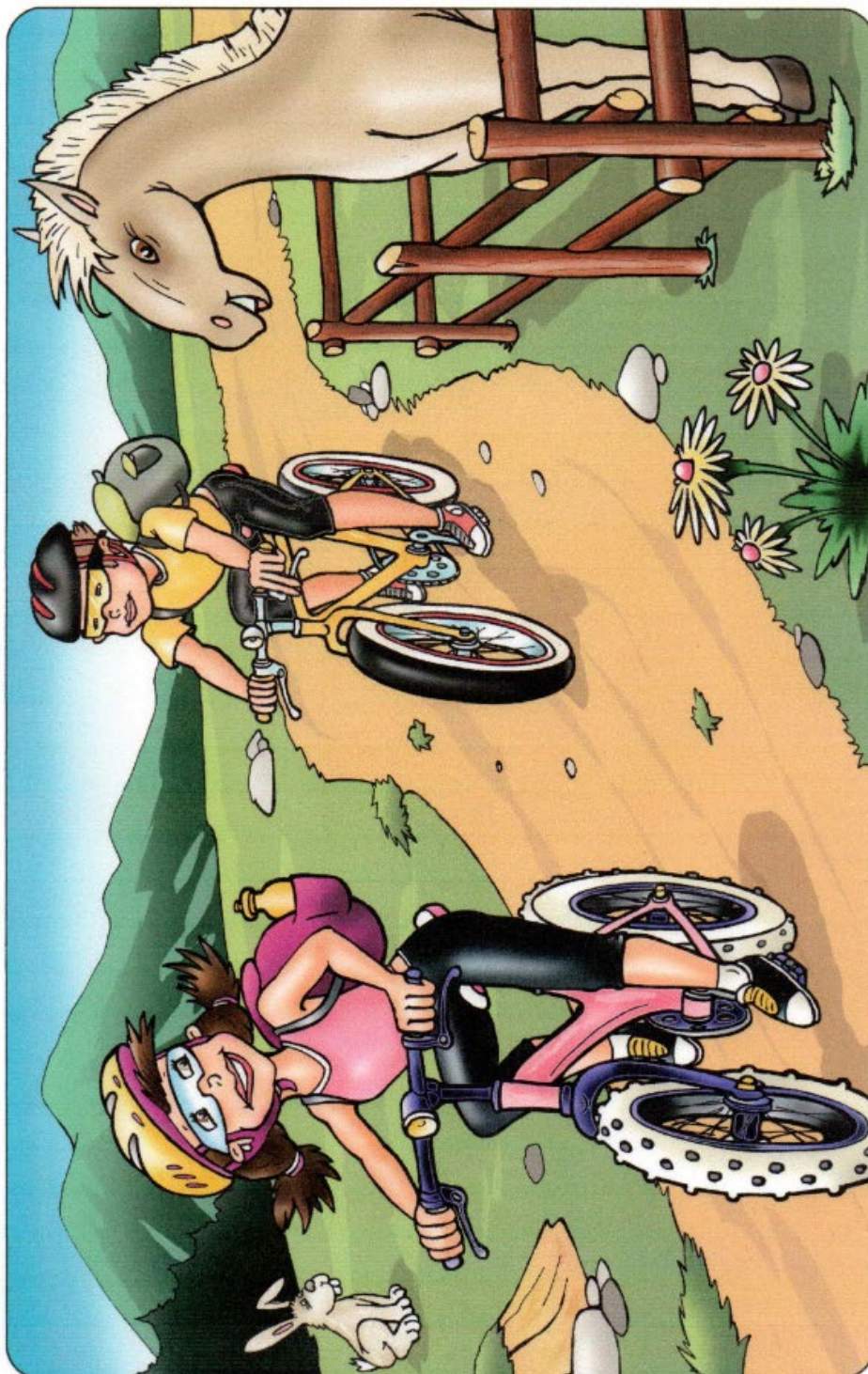
- **Popis hry: „Hra: Stezka pro chodce/ cyklisty“** – Nejprve dětem ukážeme dopravní značky (stezka pro chodce/ stezka pro cyklisty). Řekneme si společně, co jednotlivé značky znamenají a pro koho jsou (Stezka pro chodce je pouze pro chodce. Nejezdí tam cyklisti na kole.). Ukážeme dětem obrázek, kde je znázorněná stezka pro chodce/ pro cyklisty/ pro chodce a cyklisty. „*Děti, koho vidíte na obrázku na stezce pro cyklisty? Na čem každé dítě jede? Kdo jde po stezce pro chodce?*“ Následně na koberci vybereme místa, kam rozmístíme tři obrázky dopravní značky (stezka pro chodce/ cyklisty/ chodce a cyklisty). Na koberci u obrázku dopravní značky (stezka pro chodce a cyklisty) budou položené obrázky kol a chodců. Na koberci budou rozložené ještě dva obrázky dopravní značky (stezka pro chodce/ stezka pro cyklisty). Děti budou mít za úkol roztřídit obrázky kol a chodců k dané dopravní značce (kola = stezka pro cyklisty, chodci = stezka pro chodce).
- **Obměna hry:** Každé dítě bude mít v ruce jeden obrázek kola a jeden obrázek chodce. Budeme ukazovat dopravní značky (stezka pro chodce/ stezka pro cyklisty/ stezka pro chodce a cyklisty). Dítě bude mít za úkol zvednout nad hlavu vždy jeden obrázek, který patří k dané značce. Například: Ukážeme obrázek dopravní značky (stezka pro chodce), děti zvednou nad hlavu obrázek chodce. Ukážeme obrázek dopravní značky (stezka pro cyklisty) zvednou nad hlavu obrázek kola. Následně můžeme zapojit do hry i obrázek dopravní značky (stezka pro chodce a cyklisty). Poté děti zvednou oba

obrázky (kola i chodce) nad hlavu, protože tato dopravní značka platí pro chodce i cyklisty.

- **Pracovní činnost:**

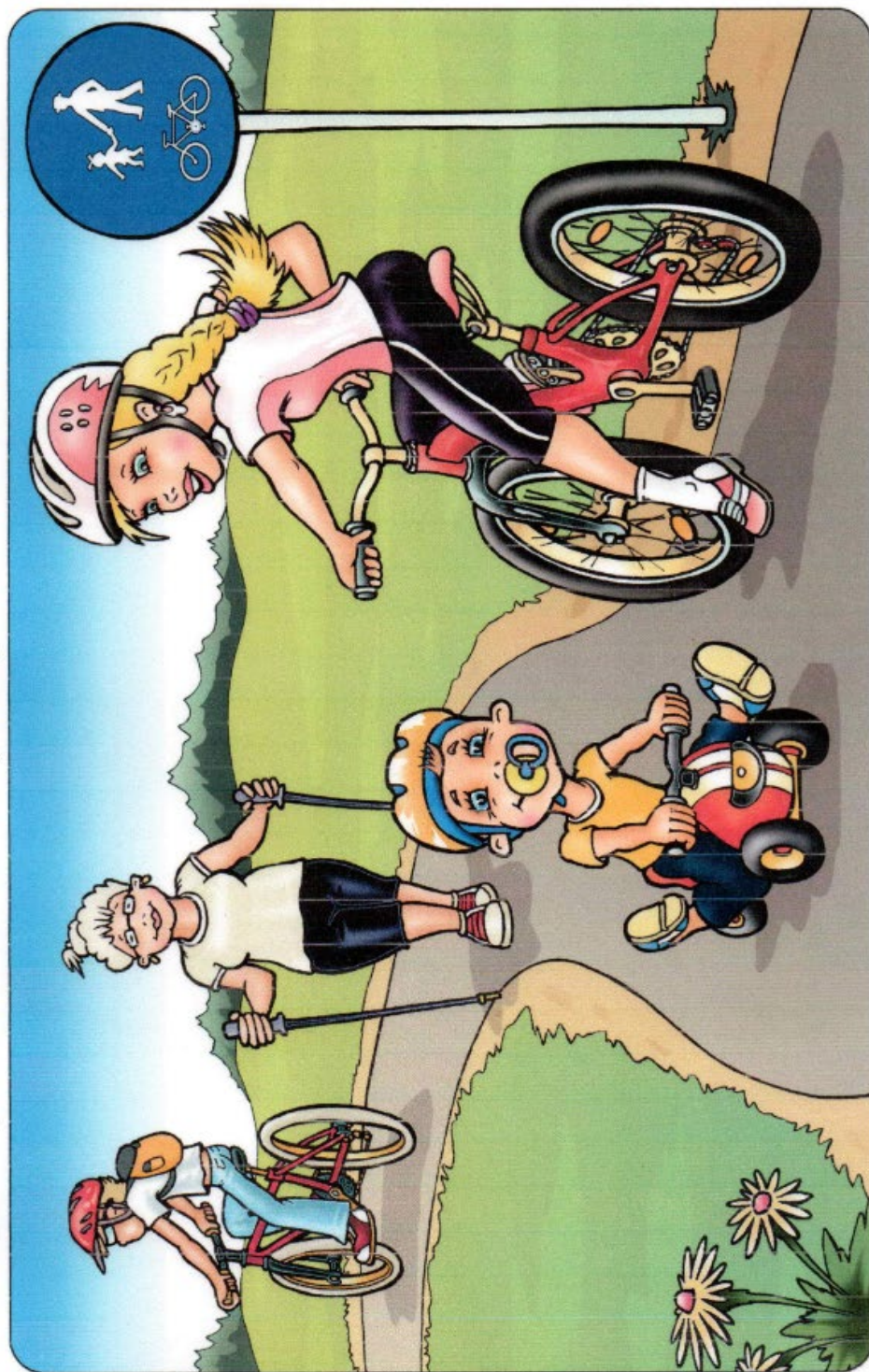
- Pracovní činnost - „**Stezka pro chodce a cyklisty**“ – Děti dostanou pracovní list, který musí rozstříhat. Následně poskládat a nalepit na bílý papír.
- Pracovní činnost – „**Přiřad' dopravní značku k obrázku**“ – Děti dostaly rozstříhaný obrázek (4 ks – 2 dopravní značky, 2 obrázky). Děti vystříhaly dopravní značky a obrázky. Přiřadily dopravní značky ke správnému obrázku a následně nalepily na bílý papír.
- **Pomůcky:** pracovní listy, nůžky, lepidlo, barevný papír A4, bílý papír A4, modrá pastelka

Na kole jezdím vždy jen s přilbou

Obrázek 19 Na kole jezdím vždy jen s přilbou

Na stezce pro chodce a cyklisty se chovám ohleduplně

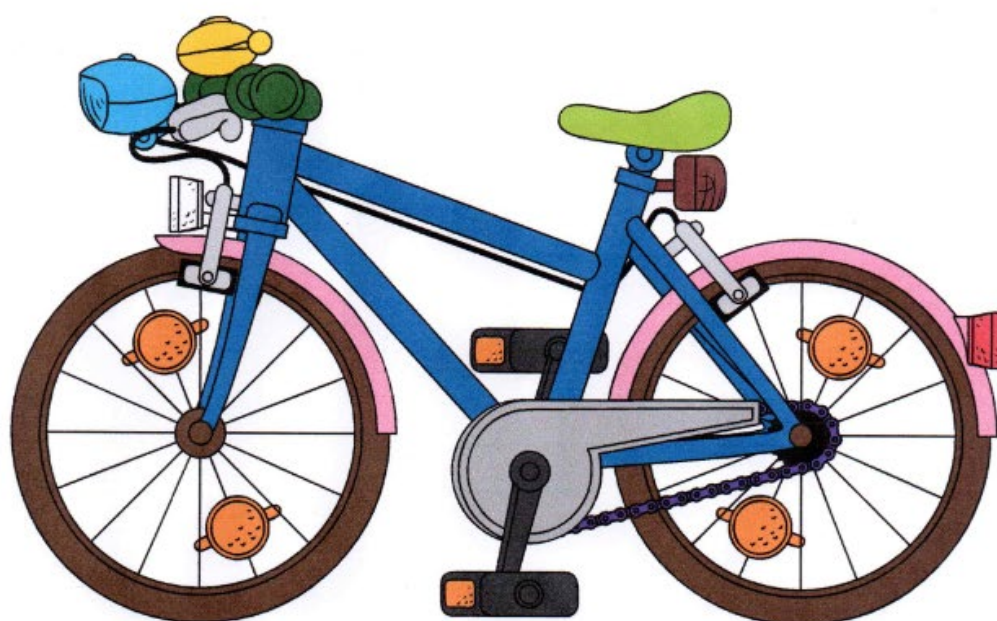

Obrázek 20 Na stezce pro chodce a cyklisty se chovám ohleduplně

M Pracovní list

24

Víš, jak se jmenují jednotlivé části kola? Barvy ti pomohou.

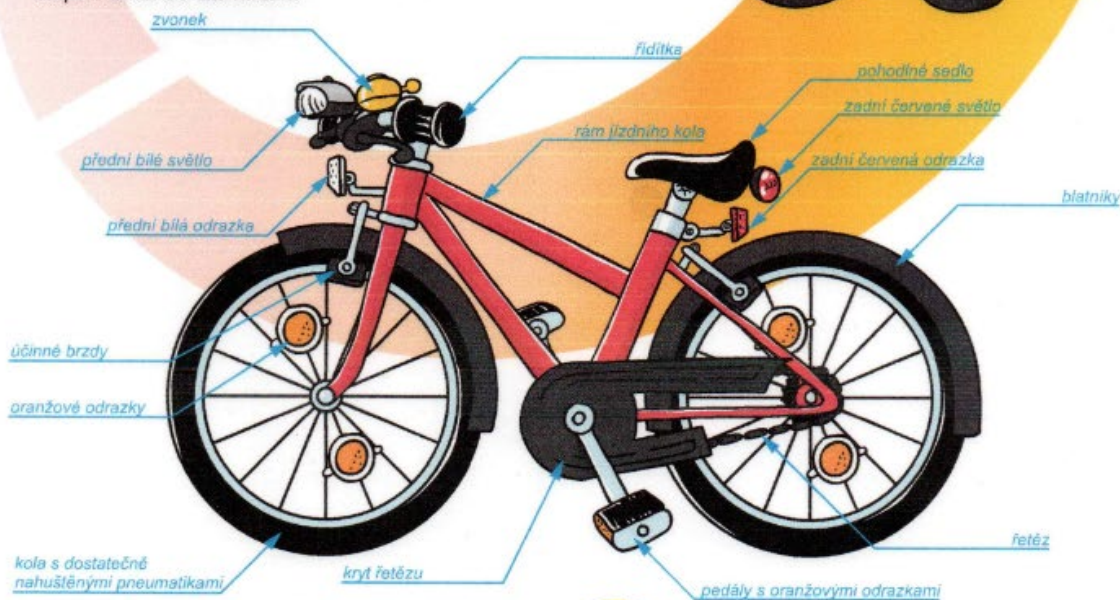

 rám	 sedlo	 řídítka	 blatníky
 pedály	 kola	 bílá přední odrazka	 červená zadní odrazka
 oranžová odrazka	 přední světlo	 zadní světlo	 zvonek
 brzdy	 řetěz	 kryt řetězu	

Obrázek 21 Kolo

Co musíš udělat před jízdou na kole?

- Zkontroluj si povinnou a další užitečnou výbavu jízdního kola:
 - přední a zadní světlo
 - přední, zadní a boční odrazky
 - blatníky
 - kryt řetězu
 - zvonek
- Zkontroluj stav pneumatik, funkčnost brzd a řetězu.
- Připrav si ochrannou přilbu - při pádu z kola hrozí velké nebezpečí úrazu hlavy!
- Zopakuj si dopravní značky, které musíš respektovat stejně jako i řidiči aut.
- Vezmi si vhodné oblečení a obutí na jízdní kolo. Nevhodné jsou například volné dlouhé nohavice, vlající tkaničky apod.
- Doplně oblečení reflexními prvky - je důležité vidět, ale také být viděn - reflexní prvky jsou pro řidiče viditelné už na vzdálenost 200 metrů.
- Připrav si zabezpečení jízdního kola před odcizením, např. řetěz se zámkem.

Obrázek 22 Jízda na kole

STEZKA PRO
CHODCE A
CYKLISTY

Obrázek 23 Dopravní značka - Stezka pro chodce a cyklisty

STEZKA PRO
CHODCE

Obrázek 24 Dopravní značka - Stezka pro chodce

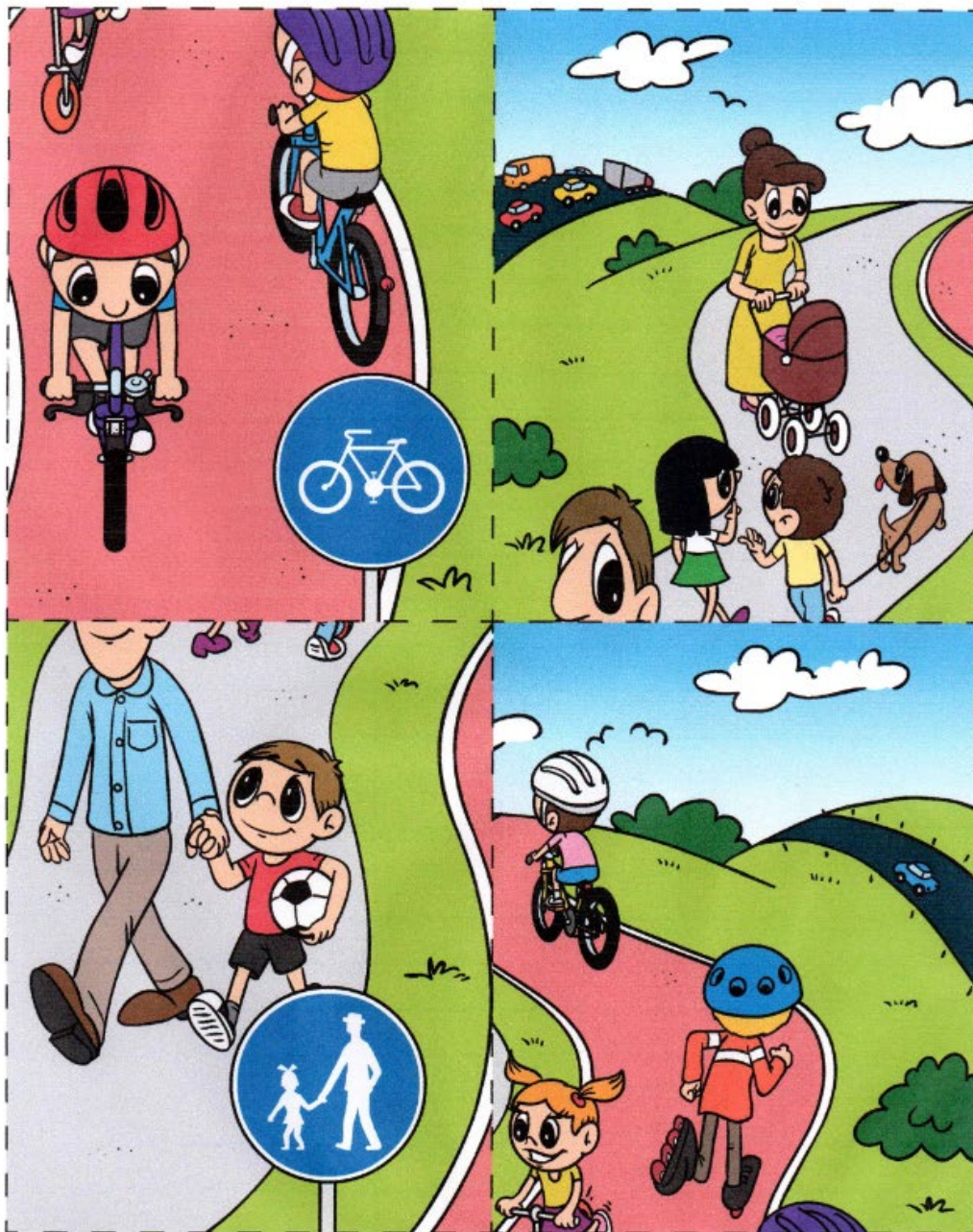
STEZKA PRO
CYKLISTY

Obrázek 25 Dopravní značka - Stezka pro cyklisty

M Pracovní list

4

Dílky obrázku se pomíchaly. Dílky vystřihni, poskládej je správně a nalep si je. Z obrázku se dozvíš, kdo se může pohybovat na stezce pro chodce a na stezce pro cyklisty.

Obrázek 26 Pracovní list – Stezka pro chodce a cyklisty

M Pracovní list

29

Zapamatuj si, co tahle značka znamená. Na toho, kdo se podle značky nechová, se policista zlobí.

Stežka pro cyklisty

Stežka pro chodce

Obrázek 28 Cyklistická kola

Obrázek 29 Chodci

4. PRAVIDLO:

„HRAJEME SI NA HŘIŠTI NE NA SILNICI“

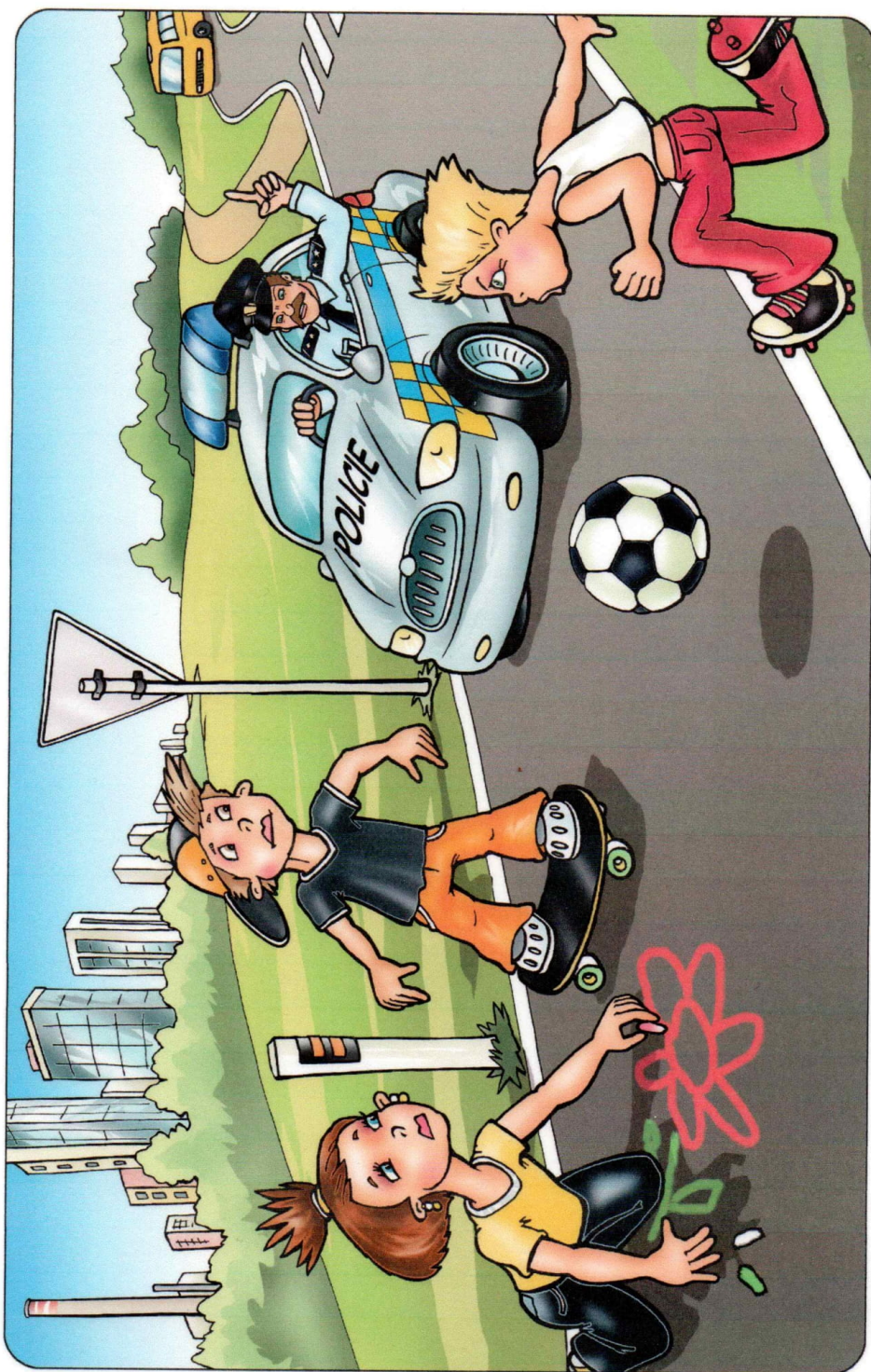
Téma: ZÁKLADNÍ PRAVIDLA DOPRAVNÍ VÝCHOVY

„4. PRAVIDLO: HRAJEME SI NA HŘIŠTI NE NA SILNICI“

- Inspirace ze zkušeností z praxe
- **Téma:** Základní pravidla dopravní výchovy (4. PRAVIDLO: HRAJEME SI NA HŘIŠTI NE NA SILNICI)
- **Cíl:** upevnění znalosti pravidel chování na hřišti, upozornění na nebezpečí, které může nastat při hraní na silnici a v blízkosti silnice, znalost dopravní značky signalizující obytnou zónu a kde se může tato dopravní značka objevit, reflexní doplňky na oblečení
- **Počet hráčů:** 1-24 hráčů
- **Pomůcky:**
 - Obrázky k rozhovoru (silnice není vhodné místo na hraní, nikdy nevbíhám do silnice mezi zaparkovanými auty, chci být dobře vidět, proto používám reflexní doplňky, dětské hřiště, silnice s auty)
 - dopravní značky (obytná zóna)
 - lano, obrázky (dopravní značky obytná zóna, hřiště), obrázek zelený (usměvavý) a červený (mračící se) smajlík
 - pracovní listy (nevhodné chování na zastávce), bílý tvrdý A4 papír, pastelky, nůžky, lepidlo
- **Motivace: UKÁZKA OBRÁZKŮ S POUČENÍM** – Ukážeme dětem obrázek dětí hrající si na silnici („*Silnice není vhodné místo na hraní*“) a zeptáme se: „*Děti, co vidíte na obrázku? Je správné, když si děti hrají na silnici, kde jezdí auto? Co se může stát v případě, že si děti hrají na silnici s míček nebo kreslí křídami na zem a pojedou auto? Mohla by se stát nehoda, že řidič auta neuvidí včas děti a srazil by je. Potom by musela přijet sanitka a odvést je do nemocnice.*“ Ukážeme dětem obrázek (Nikdy nevbíhám do silnice mezi zaparkovanými auty). „*Jak říkáme tomu místu, kde si děti hrají? Kdo si může hrát na hřišti a jak?*“ Ukážeme dětem obrázek dětí hrající si na hřišti (dětské hřiště). Vysvětlíme dětem, že hřiště slouží ke hře pro děti. Některé prolézačky by se mohly pokazit, kdyby si na nich hrál nějaká dospělá osoba. Na hřišti musíme dávat pozor, aby nedošlo k nějakému zranění jako např. spadnutí z prolézačky, srážka s jiným dítětem apod. Kdyby došlo k pádu, tak nám může pomoci maminka, tatínek nebo jiná osoba, která je s námi na hřišti a dohlíží na nás.

- **Popis hry: „Hra: Hřiště není silnice“** – Společně s dětmi jsme si rozdělily smajlíky k obrázku hřiště a silnice. Zdůvodnili jsme si, že na hřišti si děti mohou hrát a nehrozí jim žádné nebezpečí (zelený smajlík), ale na silnici si děti nesmí hrát, protože tam jezdí auta (červený smajlík). Napravo od lana jsou položeny vodorovně dva obrázky. Dole je obrázek zeleného smajlíku s dětským hřištěm. Nahoře je obrázek červeného smajlíku s obrázkem silnice. Děti si stoupnou do řady vedle sebe a před nimi je na zemi položené lano, když dítě uslyší slovo "na hřiště", tak skočí dopředu přes lano. Jakmile dítě uslyší slovo "na silnici" skočí dozadu za lano. *„Děti, představte si, že před lanem se nachází krásné dětské hřiště, ale za lanem je silnice, po které jezdí auta a je to tam na hraní velmi nebezpečné.“* Hra se může hrát na vypadávaní a zůstane jen ten, kdo neudělá chybu v pohybu na daný povel přes lano.
- **Obměna hry:** Místo slovních pokynů můžeme ukazovat obrázky, podle kterých budou děti dělat daná pohyby (skok před lano/ za lano). Obrázek „dětské hřiště“ a „silnice s auty“. Pravidla hry zůstávají stejná.
- **Pracovní činnost:**
 - Pracovní list – „**Nevhodné chování na zastávce**“ – Podívej se na obrázek a zakroužkuj červenou pastelkou tu osobu, která se chová nevhodně na autobusové zastávce. Zelenou pastelkou zakroužkuj tu osobu, která se chová správně.
- **Pomůcky:** pracovní listy, pastelky

Silnice není vhodné místo na hraní

Obrázek 30 Silnice není vhodné místo na hraní

Nikdy nevbíhám do silnice mezi zaparkovanými auty

Obrázek 31 Nikdy nevbíhám do silnice mezi zaparkovanými auty

Chci být dobře vidět, proto používám reflexní doplňky

Obrázek 32 Chci být dobře vidět, proto používám reflexní doplňky

Obrázek 33 Dětské hřiště

Obrázek 34 Silnice s auty

OBYTNÁ
ZÓNA

Obrázek 35 Dopravní značka - Obytná zóna

Obrázek 36 SPRÁVNĚ – Zelený smajlík

Obrázek 37 ŠPATNĚ - Červený smajlík

S Pracovní list

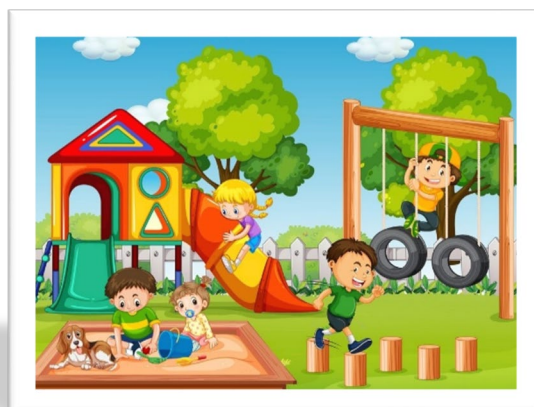
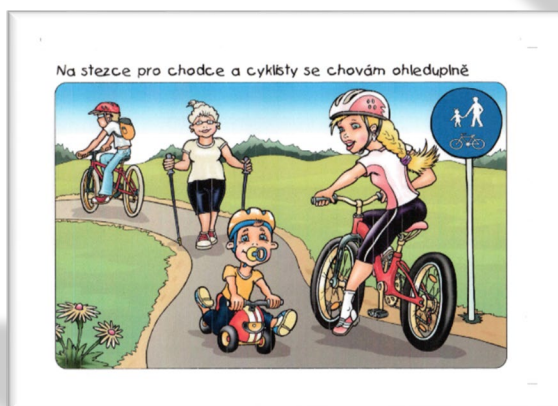
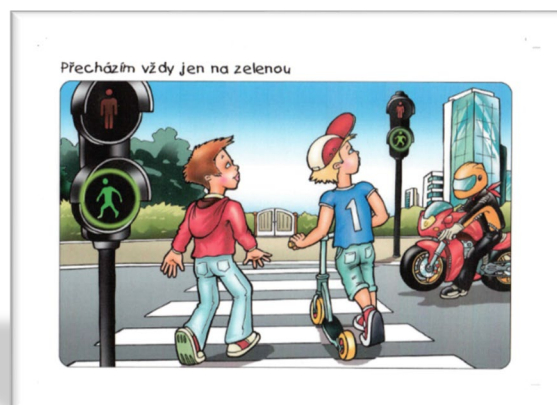
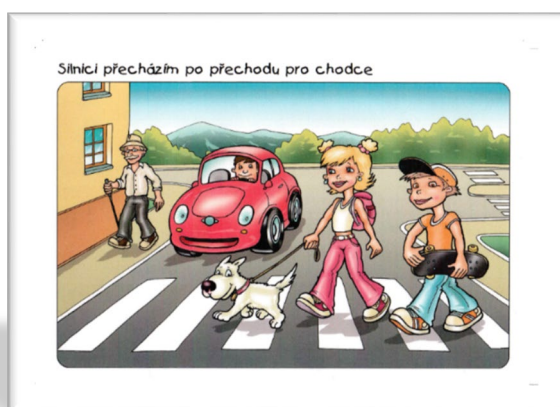
23

Prohlédni si obrázek a zapamatuj si, co lidé na obrázku dělají.
Pak obrať list.

Obrázek 38 Pracovní list - Nevhodné chování na zastávce

„5. PRAVIDLO: SHRNUTÍ DOPRAVNÍ VÝCHOVY PRO DĚTI V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU

Téma: ZÁKLADNÍ PRAVIDLA DOPRAVNÍ VÝCHOVY

„5. PRAVIDLO: SHRUTÍ DOPRAVNÍ VÝCHOVY PRO DĚTI V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU“

- Inspirace ze zkušeností z praxe
- **Téma:** Základní pravidla dopravní výchovy (5. PRAVIDLO: SHRUTÍ DOPRAVNÍ VÝCHOVY PRO DĚTI V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU)
- **Cíl:** upevnění znalosti pravidel chování na chodníku, při přechodu přes přechod pro chodce, znalost dopravní značky signalizující přechod pro chodce, seznámení se s barvami světelné signalizace a jejich význam (červená = stát, oranžová = připravit se, zelená = jít), upevnění znalosti pravidel chování na přechodu pro chodce se světelnými signály, znalost dopravní značky signalizující přechod pro chodce a světelného signálu, znalost barev semaforu (tj. světelného signálu) a jejich význam (červená = stát, zelená = jít), pevnění znalosti pravidel chování stezce pro chodce/ cyklisty, při přechodu s kolem přes přechod pro chodce, znalost dopravní značky signalizující stezka pro chodce a cyklisty, upevnění znalosti pravidel chování na hřišti, upozornění na nebezpečí, k němuž může nastat při hraní na silnici a v blízkosti silnice, znalost dopravní značky signalizující obytnou zónu a kde se může tato dopravní značka objevit, reflexní doplňky na oblečení
- **Počet hráčů:** 1-24 hráčů
- **Pomůcky:**
 - dopravní značky (přechod pro chodce, světelná signalizace, stezka pro chodce/ cyklisty/ pro chodce a cyklisty, obytná zóna)
 - pracovní listy (obrázky: auto, chodec, cyklista), bílý tvrdý A4 papír, pastelky, nůžky, lepidlo
- **Motivace: UKÁZKA OBRÁZKŮ S POUČENÍM** – Ukážeme dětem obrázky dopravních značek. „*Děti, teď si zopakujeme dopravní značky, které jsme se za celý týden naučili.*“ Ukážeme dětem postupně všechny dopravní značky. Vždy počkáme, jak děti odpoví, o jakou dopravní značku se jedná a případně je opravíme, když nebudou vědět, co znamená. Dopravní značky: *přechod pro chodce, světelná signalizace, stezka pro chodce/ cyklisty/ pro chodce a cyklisty, obytná zóna.* Ke každé značce si společně řekneme, co znamená. Každé dítě dostane jeden obrázek (např. „*Před vstupem do silnice se dobře rozhlédnu*“ aj.). Má za úkol přiřadit obrázek k dané dopravní značce, k níž obrázek patří.

Společně si řekneme důvod, proč tento obrázek patří k dané dopravní značce. Ukázka obrázku „*Chci být dobře vidět, proto používám reflexní doplňky*“. S dětmi rozvedeme rozhovor na toto téma. „*Děti, co vidíte na obrázku?*“ (tmu, lidi, auto aj.). „*Proč je důležité, aby nás bylo venku ve tmě vidět? Jaké k tomu používáme pomůcky? (reflexní doplňky – náramky, bývají i součástí oblečení, batohu)*“.

- **Popis hry: „Hra: Dopravní značky“** – Ukážeme dětem dopravní značku, na kterou znázorníme daný pohyb, např. přechod pro chodce – chůze na místě, semafor – stoj s rukama nad hlavou, stezka pro cyklisty – znázorněné pohybem jako je šlapání na kole. Hra spočívá v tom, že budeme ukazovat obrázky dopravních značek a děti na ně budou reagovat daným pohybem, který předvedou.
- **Obměna hry:** Budeme vyprávět příběh, kde se budeme zmiňovat o daných dopravních značkách a děti budou muset pozorně poslouchat a na dané slovo udělat určitý pohyb. Jedná se o těžší variantu této hry, neboť dětem nebudeme ukazovat obrázek, ale musí pozorně poslouchat.
- **Pracovní činnost:**
 - Pracovní list – „**Výroba vlastní dopravní situace**“ - Nejprve dětem řekneme a ukážeme, co to znamená dopravní situace. Poté všechny děti dostanou tvrdý bílý A4 papír. Jejich úkolem je rozvrhnout si papírovou plochu tak, aby se jim tam vlezla silnice s autem, přechod pro chodce i s chodcem a světelnou signalizací, stezka pro cyklisty s cyklistou a obytná zóna, kde si děti hrají.
 - **Kreslení** – silnice, stezka pro cyklisty, děti na hřišti
 - **Obrázky (auto, chodec, cyklista)** - Děti si mohou samy nakreslit: auto, chodce, cyklistu nebo dostanou možnost si tyto obrázky pouze vystříhnout a nalepit na papír.
 - **Přechod pro chodce** - Dostanou proužek bílého papíru, který si rozstříhají na pásy, z kterého vznikne přechod pro chodce.
 - **Dopravní značky** – vystříhnutí a nalepení.
 - Pracovní list – „**Viditelnost**“ – Podle pokynů, které jsme dětem říkaly, musely vykreslit oblečení kluka i holky. Oblečení kluka: tmavě modrá čepice, tmavě zelená bunda, černé tričko, hnědé kalhoty, černé boty. Oblečení holky: oranžová čepice, světle modrá bunda, světle zelené tričko, žluté kalhoty, bílé boty. S dětmi si společně určíme, které dítě bude ve tmě více vidět a proč.

- **Pomůcky:** obrázky: auto, chodec, cyklista, bílý tvrdý A4 papír, pastelky, bílý papír, nůžky, lepidlo, pracovní list, pastelky (tmavě a světle modrá, tmavě a světle zelená, černá, hnědá, oranžová, žlutá)

Učím se znát dopravní značky a pravidla silničního provozu

Obrázek 39 Učím se znát dopravní značky a pravidla silničního provozu

M Pracovní list

19

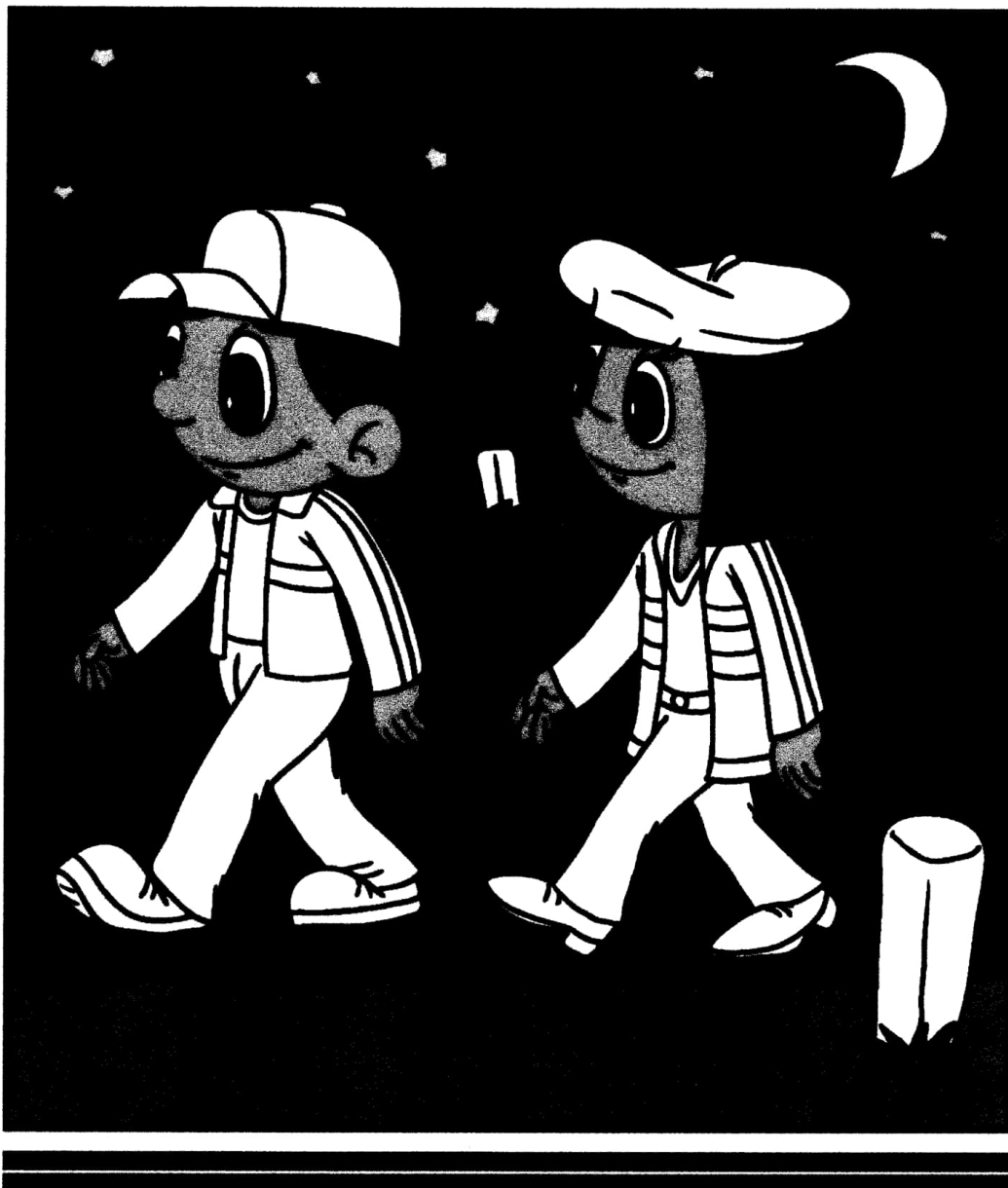
Prohlédni si obrázek. Rozhodni, kdo a proč je na silnici lépe vidět.

Vybarvi klukovi oblečení takto:

hnědé kalhoty, černé tričko, šedé boty, tmavě modrá čepice,
tmavě zelená bunda s fialovými pruhy

Dívce oblečení vybarvi takto:

bílé boty, žluté kalhoty, světle zelené tričko, světle modrá bunda se žlutými pruhy
na rukávech, oranžová čepice

Obrázek 40 Pracovní list - Viditelnost

Seznam vložených obrázků:

Obrázek 1 Před vstupem do silnice se dobře rozhlédnu
Obrázek 2 Silnici přecházím po přechodu pro chodce
Obrázek 3 Přecházím vždy jen na zelenou
Obrázek 4 Básnička - Přechod pro chodce
Obrázek 5 Desatero chodce
Obrázek 6 Dopravní značka - Přechod pro chodce
Obrázek 7 Dopravní značka - Světelné signály
Obrázek 8 Dopravní značka - Přechod pro chodce, Zákaz vstupu chodců
Obrázek 9 Pracovní list - Kdo přechází silnici správně?
Obrázek 10 Pracovní list - Víš, jak se přechází před přechod pro chodce?
Obrázek 11 Pracovní list - Víš, jak se přechází přes přechod pro chodce?
Obrázek 12 Semafor - Zelená
Obrázek 13 Semafor - Červená
Obrázek 14 Semafor - stát, připravit se, jít
Obrázek 15 Říkanka - Semafor pro chodce
Obrázek 16 Pracovní list - Semafor na špejli
Obrázek 17 Semafor omalovánka (pro mladší děti)
Obrázek 18 Semafor omalovánka (pro starší děti)
Obrázek 19 Na kole jezdím vždy jen s přilbou
Obrázek 20 Na stezce pro chodce a cyklisty se chovám ohleduplně
Obrázek 21 Kolo
Obrázek 22 Jízda na kole
Obrázek 23 Dopravní značka - Stezka pro chodce a cyklisty
Obrázek 24 Dopravní značka - Stezka pro chodce
Obrázek 25 Dopravní značka - Stezka pro cyklisty
Obrázek 26 Pracovní list – Stezka pro chodce a cyklisty
Obrázek 27 Pracovní list - Přiřaď dopravní značku k obrázku
Obrázek 28 Cyklistická kola
Obrázek 29 Chodci
Obrázek 30 Silnice není vhodné místo na hraní
Obrázek 31 Nikdy nevbíhám do silnice mezi zaparkovanými auty
Obrázek 32 Chci být dobře vidět, proto používám reflexní doplňky
Obrázek 33 Dětské hřiště
Obrázek 34 Silnice s auty
Obrázek 35 Dopravní značka - Obytná zóna
Obrázek 36 SPRÁVNĚ – Zelený smajlík
Obrázek 37 ŠPATNĚ - Červený smajlík
Obrázek 38 Pracovní list - Nevhodné chování na zastávce
Obrázek 39 Učím se znát dopravní značky a pravidla silničního provozu
Obrázek 40 Pracovní list - Viditelnost

ZDROJE:

1. https://www.ibesip.cz/getattachment/Tematicke-stranky/Dopravni-vychova-deti/Predskolni-deti/Ucebnice,-pomucky/OMALOVANKY_MS_NETIK.pdf

(Obr. 1 Před vstupem do silnice se dobře rozhlédnu)

(Obr. 2 Silnici přecházím po přechodu pro chodce)

- (Obr. 3 Přecházím vždy jen na zelenou)*
(Obr. 12 Přecházím vždy jen na zelenou)
(Obr. 19 Na kole jezdím vždy jen s přilbou)
(Obr. 20 Na stezce pro chodce a cyklisty se chovám ohleduplně)
(Obr. 30 Silnice není vhodné místo na hraní)
(Obr. 31 Nikdy nevbíhám do silnice mezi zaparkovanými auty)
(Obr. 32 Chci být dobře vidět, proto používám reflexní doplňky)
(Obr. 39 Učím se znát dopravní značky a pravidla silničního provozu)
2. <https://i.pinimg.com/originals/01/74/42/017442649aaa07f6acbeed8df09ee3d5.jpg>
(Obr. 4 Básnička – Přejchod pro chodce)
 3. <https://www.zachranny-kruh.cz/metodiky-postery/poster-desatero-chodce.html>
(Obr. 5 Desatero chodce)
 4. <https://www.zakruta.cz/dopravni-znaceni/informativni-provozni-dopravni-znacky/ip6/prechod-pro-chodce/>
(Obr. 6 Dopravní značka – Přejchod pro chodce)
 5. <https://www.zakruta.cz/dopravni-znaceni/vystrazne-dopravni-znacky/a10/svetelne-signalu/>
(Obr. 7 Dopravní značka – Světelné signály)
 6. <https://www.zachranny-kruh.cz/pracovni-listy/dopravni-vychova-prechazeni-prechodu.html>
(Obr. 8 Dopravní značka – Přejchod pro chodce, Zákaz vstupu chodců)
 7. <https://www.zachranny-kruh.cz/pracovni-listy/dopravni-vychova-kdo-prechazi-silnici-spravne.html>
(Obr. 9 Pracovní list– Kdo přechází silnici správně?)
 8. <https://www.zachranny-kruh.cz/pracovni-listy/dopravni-vychova-prechazeni-prechodu-3.html>
(Obr. 10 Pracovní list– Víš, jak se přechází přes přechod pro chodce?)
 9. <https://www.zachranny-kruh.cz/pracovni-listy/dopravni-vychova-umis-prechazet-prechod.html>
(Obr. 11 Pracovní list– Víš, jak se přechází přes přechod pro chodce?)
 10. <https://cz.pinterest.com/pin/94716398406826570/>
(Obr. 12 Semafor – Zelená)
 11. <https://cz.pinterest.com/pin/196680708717533690/>
(Obr. 13 Semafor – Červená)

12. <https://cz.pinterest.com/pin/336433034674507816/>
(Obr. 14 Semafor – stát, připravit se, jít)
13. <https://www.pinterest.co.uk/pin/28921622597544617/>
(Obr. 15 Říkanka – Semafor pro chodce)
14. <https://cz.pinterest.com/pin/4503668369007737/>
(Obr. 16 Pracovní list – Semafor na špejli)
15. <https://cz.pinterest.com/pin/10485011611403195/>
(Obr. 17 Semafor omalovánka (pro mladší děti))
16. <https://cz.pinterest.com/pin/17170042307674007/>
(Obr. 18 Semafor omalovánka (pro starší děti))
17. <https://www.zachranny-kruh.cz/pracovni-listy/dopravni-vychova-jak-se-jmenuji-jednotlive-casti-kola.htm>
(Obr. 21 Kolo)
18. <https://www.zachranny-kruh.cz/metodiky-postery/poster-jizda-na-kole.html>
(Obr. 22 Jízda na kole)
19. <https://www.zakruta.cz/dopravni-znaceni/prikazove-dopravni-znacky/c9a/stezka-pro-chodce-a-cyklisty-spolecna/>
(Obr. 23 Dopravní značka – Stezka pro chodce a cyklisty)
20. <https://www.zakruta.cz/dopravni-znaceni/prikazove-dopravni-znacky/c7a/stezka-pro-chodce/>
(Obr. 24 Dopravní značka – Stezka pro chodce)
21. <https://www.zakruta.cz/dopravni-znaceni/prikazove-dopravni-znacky/c8a/stezka-pro-cyklisty/>
(Obr. 25 Dopravní značka – Stezka pro cyklisty)
22. <https://www.zachranny-kruh.cz/pracovni-listy/dopravni-vychova-sestav-obrazek.html>
(Obr. 26 Pracovní list – Stezka pro chodce a cyklisty)
23. <https://www.zachranny-kruh.cz/pracovni-listy/dopravni-vychova-stezka-pro-chodce-a-pro-cyklisty.html>
(Obr. 27 Pracovní list – Přiřad' dopravní značku k obrázku)
24. <https://cz.pinterest.com/pin/386676317991323702/>
(Obr. 28 Cyklistická kola)
25. <https://cz.pinterest.com/pin/55802482873197205/>
(Obr. 29 Chodci)
26. <https://www.mcbalonek.cz/wp-content/uploads/2021/06/deti.jpg>

(Obr. 33 Dětské hřiště)

27. https://1gr.cz/fotky/idnes/11/083/cl6/JB2ea347_sula.jpg

(Obr. 34 Silnice s auty)

28. <https://www.zakruta.cz/dopravni-znaceni/informativni-zonove-dopravni-znacky/iz5a/obytna-zona/>

(Obr. 35 Dopravní značka – Obytná zóna)

29. <https://obchod.activa.cz/produkt/avery-zweckform-kulate-etikety-se-smajlikem-zeleny-vesely-smajlik-250-ks-439010/>

(Obr. 36 SPRÁVNĚ - Zelený smajlík)

30. https://obchod.activa.cz/produkt/avery-zweckform-kulate-etikety-se-smajlikem-cerveny-smutny-smajlik-250-ks-439020/?search_query=

(Obr. 37 ŠPATNĚ - Červený smajlík)

31. <https://www.zachranny-kruh.cz/pracovni-listy/dopravni-vychova-chovani-na-zastavce-4.html>

(Obr. 38 Pracovní list - Nevhodné chování na zastávce)

32. <https://www.zachranny-kruh.cz/pracovni-listy/dopravni-vychova-viditelnost-3.html>

(Obr. 40 Pracovní list – Viditelnost)